

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/17/011355
Documentnummer: 172920
Datum: 28 januari 2020
Onderwerp: Berenschot en Leidse regio

Geachte raad,

Met deze brief willen we u een overzicht geven van de stappen die stapsgewijs en per domein gezet zijn en gezet gaan worden om invulling te geven aan de Routekaart "Een zelfstandig Voorschoten in de Leidse regio". Ook de ontwikkelingen binnen de samenwerking met Wassenaar via de WODV betrekken we hierbij.

De aanleiding van deze brief is de behoefte bij één van de raadsleden aan een hernieuwde discussie over het rapport Berenschot. Dat rapport hebben we u juli vorig jaar aangeboden en is besproken in september.

Wij menen dat het van belang is de koers waarvoor gekozen is vast te houden en vooral te focussen op de vraag wat voor organisatie er nodig is om de opgaven waar we voor staan uit te voeren. Dit uitgaande van de zelfstandigheid van de gemeente Voorschoten, en een sterkere oriëntatie op de Leidse regio.

Een ander belangrijk uitgangspunt is opgavegericht werken. Dat stelt de behoeften van onze inwoners centraal en stimuleert ons het proces daaromheen te organiseren in plaats van andersom. Dat is vooral bij ingewikkelde vraagstukken met veel betrokkenen, zoals de 10 hoofdopgaven van het coalitieakkoord, van groot belang.

Waarom opgavegericht werken?

Waarom willen we als gemeente opgavegericht werken? Er zijn grofweg binnen de gemeente 2 soorten taken; uitvoerende taken en de meer beleidsmatige (ontwikkel) taken.

Er is een klein deel uitvoerende organisatie die zich bezig houdt met de uitvoerende taken bijv. het vuil ophaalt en bijv. paspoorten uitgeeft. Onder de meer beleidsmatige taken zijn er vele complexere opgaven/projecten die ook een passende aansturing nodig hebben. Een ontwikkeling daarbij is dat we leven in een samenleving waarbij bedrijven, organisaties en inwoners steeds vaker het initiatief nemen, of betrokken willen worden, individueel of in een groep. De rol van de gemeente verandert daarmee van "probleemoplosser" naar "procesregisseur". Juist voor deze laatste groep taken zijn er verschillende specialisten nodig, vaak zijn dat integrale vraagstukken die bijv. niet alleen over bouwen gaan, maar ook over duurzaamheid en bijv. woningen voor bijzondere doelgroepen. Voor beide taken zowel uitvoeringstaken als beleidsmatige taken is er een logica om ook regionaal naar oplossingen te kijken. Voorschoten kan bepaalde beleidstaken niet alleen, we hebben simpelweg niet altijd zelf de specialisten in huis. Voor bepaalde uitvoeringsgerichte taken kan regionaal organiseren ook efficiencyvoordeel bieden. Daarom werken we steeds vaker samen in de regio. Het is belangrijk dat de opgave centraal staat en dat we van daaruit gaan kijken wie we hiervoor nodig hebben, zodat we kunnen sturen op het juiste resultaat.

Een voorbeeld van een opgave is een gedragen evenementenbeleid waarbij er evenwicht bestaat tussen het evenement, de omgeving, de veiligheid en de organisatoren. Om dit te realiseren is overleg met diverse afdelingen en stakeholders noodzakelijk. De organisatie moet dienend zijn aan deze opgave(n) die we als gemeente Voorschoten te vervullen hebben.

Het gesprek over de organisatievorm van de gemeente (wat voor soort gemeente willen we zijn?) moet dus altijd gevoerd worden in relatie tot de opgaven die we hebben en nooit los daarvan.

Met dit in het achterhoofd willen we graag nog een keer kort uiteenzetten welk proces we hebben doorlopen en welke vervolgstappen we willen zetten.

Wat hebben we nou precies gedaan:

Routekaart

Op 31 januari 2019 is de Routekaart "Een zelfstandig Voorschoten in de Leidse regio" (zie bijlage) vastgesteld. In deze Routekaart brengt Voorschoten meer focus aan in haar samenwerking in verschillende stappen. Dat betekent meer samenwerking met de Leidse regio. Hierover heeft u afgelopen december een informatiebrief ontvangen.

Inventarisatie:

maart 2019 Inventarisatie samenwerkingsverbanden – samen met Wassenaar door Partners+Pröpper

Oordeelsvorming:

Vervolgonderzoek door Bureau Berenschot in Voorschoten en Rijnconsult in Wassenaar (opdrachten door colleges Voorschoten en Wassenaar).

De opgave van dit onderzoek was om voor Voorschoten te bepalen wat voor soort organisatie passend is bij de concentratie van samenwerkingspartners en/of samenwerkingsportfolio's, uitgaande van de publieke waarde voor de inwoners. Uit dit onderzoek is in aanvulling op "onze eigen" Routekaart gebleken dat focus in samenwerking richting de Leidse regio meerwaarde heeft voor de inwoners van Voorschoten.

Parallel spoor - Sociaal domein

Bureau Radar heeft een onderzoek gedaan naar met welke gemeenten het beste kan worden samengewerkt op het gebied van het sociaal domein (zie informatiebrief Sociaal Domein Z/18/024052/166433) die onlangs is verzonden. Daaruit bleek dat samenwerking in de Leidse regio ook op dit vlak meerwaarde kan hebben.

Parallel gesprekken met Wassenaar over gevolgen samenwerking en WODV.

Uitgangspunt van deze gesprekken is hoe we kunnen zorgen dat de organisatie passend is bij de ambities die dit college heeft en de thema's die we willen uitwerken in relatie tot meer regionale samenwerking in de Leidse regio.

Uitwerking

Per domein, in aansluiting op de aanbevelingen Berenschot zijn wij aan de slag gegaan met meer opgavegericht werken: de organisatievorm volgt daarbij de gewenste inhoud.

Wat gaan we doen/waar zijn we mee bezig?

WODV

Korte termijn: Er zijn op dit moment voor zowel Voorschoten als Wassenaar breed inzetbare medewerkers (zogenaamde BIM-mers) aangesteld die "dedicated" alleen voor Voorschoten werken. Zij gaan zorgen dat er meer slagkracht komt op de 10 thema's vanuit het coalitieakkoord en dat op de daaronder hangende projecten een flinke slag wordt gemaakt. (1. Wonen, 2. Groen blijft Groen, 3. een Bruisende Economie, 4. Betere Bereikbaarheid, 5. Financiën op orde, 6. Creatief en Zorgvuldig, 7. een Zelfstandig Voorschoten, 8. Toekomstbestendige Voorzieningen, 9. Goede zorg en een Vitale toegankelijke Samenleving en 10. Duurzaamheid en innovatie).

In dit kader zijn we bezig met het maken van projectomschrijvingen voor de projecten die onder deze thema's vallen. Daarop zal de Lange Termijn Agenda (LTA) worden aangepast. Een werkgroep uit de raad heeft aangegeven op welke projecten zij "voorkantsturing" zouden willen zien. Daarnaast zijn we in zijn algemeenheid bezig met het invullen van de openstaande vacatures.

Langere termijn: Hoe de toekomst van de WODV eruit ziet is een discussie die op dit moment wordt gevoerd onder begeleiding van Bureau TwynstraGudde in opdracht van het Dagelijks Bestuur van de WODV. Zodra daarover meer bekend is zullen wij u daarover informeren.

Leidse regio

Spoor algemeen

Zie Routekaart Voorschoten (zie bijlage). Er is een portefeuillehoudersoverleg Leidse regio. Dit is een soort wethoudersoverleg dat regie voert op de thema's waarop we willen samenwerken. Daarnaast wordt er elk half jaar (steeds is er een andere deelnemende gemeente aan de beurt) een collegeconferentie georganiseerd.

Spoor Sociaal Domein

Zie hiervoor separate informatiebrief Z/18/024052/166433 (zie bijlage)

Samengevat

Niet het *wat* staat ter discussie, maar het *hoe*: Hoe organiseren we dat we waarmaken wat we de inwoners beloofd hebben in ons coalitieakkoord en hoe zorgen we voor een goede uitwerking. Het is belangrijk om een organisatie te hebben die daarop aansluit en die dienstbaar is aan de uitvoering van de thema's uit het coalitieakkoord én die in staat is om opgavegericht te werken.

Concluderend: Vanuit het rapport Berenschot is er geen discussie over het voortbestaan van de gemeente en ook geen sprake van het voeren van een algemene takendiscussie. Wat hier op dit moment wel uit volgt is meer focus richting de Leidse regio.

Wij verwachten u in het tweede kwartaal van 2020 te informeren over de verdere uitwerking.

Met vriendelijke groet,

A. R. de Graaf,
loco-gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening op deze brief.

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/18/024052/
Documentnummer: 166433
Datum: 7 januari 2020
Onderwerp: Raadsinformatiebrief 'Omklappen sociaal domein Leidse regio'
Bijlage(n): Radarrapport

Geachte Raad,

Het college heeft haar voorkeur uitgesproken voor focus op de Leidse regio. Het vormgeven van de samenwerking in de Leidse regio is uitgewerkt in de Routekaart Leidse regio. Deze Routekaart is in januari 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. Deze Routekaart bestaat uit verschillende stappen op welke manier de focus op de Leidse regio te vergroten.

Onderzoeken Radar, Berenschot en aanbevelingen

Onderzoeksbureaus hebben in beeld gebracht met wie de gemeente Voorschoten op dit moment samenwerkt. Deze onderzoeken maken deel uit van de Routekaart Leidse regio (STAP 4 Vormgeven verdere traject en Weg 2 Vormgeven/verbeteren samenwerking Leidse regio (extern – bestuurlijk). Het sociaal domein omvat de deelterreinen maatschappelijke zorg (Wmo), jeugd en participatie. Deze taken zijn thans versnipperd over twee regio's: de Leidse en de Haagse regio. Maar ook aan de Leidse kant zijn deze drie taken nog niet integraal en met telkens dezelfde partners belegd. Daar ligt dus een complexe opgave.

Voor het sociaal domein is vervolgens bureau Radar gevraagd te onderzoeken welk scenario van samenwerken voor het sociaal domein de meeste potentie heeft, passend bij de voorkeuren van Voorschoten. Radar heeft vier scenario's onderzocht:

- De huidige samenwerkingen behouden;
- Gedifferentieerd samenwerken;
- Integraal samenwerken;
- Integraal samengaan.

Radar heeft op basis van de wensen van het College het voorkeursscenario van integraal samenwerken. Daarbij heeft Radar aanbevolen om bestuurlijk een scenario te kiezen. Onder integraal samenwerken verstaat Radar:

- Samenwerken ten aanzien van beleid en uitvoering van de wettelijke taken sociaal domein.
- Sturing, beleid en toezicht is gepositioneerd bij de gemeente Voorschoten.
- Uitvoering wordt geregeld door gezamenlijke (inter) gemeentelijke uitvoeringsverbanden of inkooprelaties met uitvoerders.
- Er wordt samengewerkt op basis van integrale uitvoering van de taken in het sociaal domein en de bestuurlijke tafel waarin beleid, sturing en toezicht wordt besproken.
- De toegang is belegd in 1 sociaal team waarin de consultants van de 3D voor Voorschoten zitten. Dit team is in de hele Leidse regio op dezelfde wijze vormgegeven.

Radar geeft aan dat integraal samenwerken de meeste kans geeft op efficiency en een mogelijk betere brede blik door de toegang. Dit scenario legt dus de nadruk op integraal (alle decentralisaties van het sociaal domein) en 1 regio (alle gemeenten uit de Leidse regio hebben hetzelfde beleid en dezelfde uitvoering).

Voor een dergelijke samenwerking is dezelfde ambitie van de andere vier gemeenten noodzakelijk. Dat betekent dat we voor verdere implementatie afhankelijk zijn van de ambities van onze regiogemeenten. Wat de aanbeveling verder complex maakt, is dat Radar wel voor- en

nadelen schetst maar niet een stevige aanbeveling doet. Bovendien gaat het om kwetsbare personen waarbij de meerwaarde van structuren niet altijd meteen evident is. Ook speelt het uiteindelijk coördinatie en governance vraagstuk mee met het al dan niet opgeven van invloed.

Gesprekken met de regiopartners van de Leidse regio

Wij hebben de aanbeveling van radar opgevolgd en een scenario gekozen. Wij willen graag integraal samenwerken en zien in integraliteit een duidelijke meerwaarde voor onze inwoners. Radar geeft aan dat dit de meeste kans heeft in de Leidse regio. Dit noemen we ook wel de "omklapping Sociaal Domein" van voormalig Haaglanden naar de Leidse regio.

De nieuwe portefeuillehouder Sociaal Domein gaat met de gemeenten uit de Leidse regio in gesprek over hun ambitie met betrekking tot integrale samenwerking in het sociaal domein. Dit leidt tot inzicht in de mogelijke samenwerkingsopties voor Voorschoten.

Besluit en vervolg

Op basis van dit inzicht zullen we in het eerste kwartaal een besluit nemen over de best mogelijke samenwerkingsvorm en bijbehorende termijnen. We maken dan een stappenplan per beleidsterrein: WMO, Jeugdhulp, Werk en Inkomen etc. We inventariseren dan in samenwerking met andere gemeenten wat nodig is voor de implementatie van het besluit.

Ondertussen

Ondertussen zitten we ambtelijk en bestuurlijk aan tafel voor beleidsvraagstukken in het sociaal domein. De aanbesteding jeugdhulp en toegang jeugdhulp in de Leidse regio wordt in het begin 2020 gepubliceerd en moet in 2021 zijn gecontracteerd. De inkoop van de jeugdhulp beleggen bij de Leidse regio zou een optie kunnen zijn voor Voorschoten. We weten echter niet welke tarieven er gehanteerd worden bij een kleinere afname (2 Holland Rijnland regio's is minder afname dan 10 Haagse gemeenten) en we hebben geen zicht op de gezamenlijke integrale stip op de horizon. De inkoop van de toegang Jeugd levert geen integraliteit op die Voorschoten nastreeft. Zolang er geen duidelijkheid bestaat over de stip op de horizon van de vijf gemeenten vinden we het te vroeg om keuzes te maken.

Wel doen we mee met de inkoop Wmo die in 2022 moet zijn ingekocht. Begeleiding en dagbesteding raken aan de decentralisatie maatschappelijke zorg en beschermd wonen.

Financiën

De omklapping van het sociaal domein brengt kosten met zich mee. Voor het continueren van ambtelijke inzet in de Leidse regio en voor deelname aan de inkoop overleggen voor begeleiding en dagbesteding in de Leidse regio zal het in ieder geval in 2020 noodzakelijk zijn om extra capaciteit in te huren. Hiervoor is een bedrag nodig van ca. € 90.000. Dit bedrag wordt gedekt uit het voor 2020 in de begroting incidenteel beschikbaar gestelde budget van € 382.000 voor de versnelling van uitvoering van infrastructurele projecten en doelstellingen uit het coalitieakkoord.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.



Onderzoek verlegging koers sociaal domein naar Leidse regio

Gemeente Voorschoten

Concept Rapport

Rapport

Onderzoek verlegging koers Leidse regio

De gemeente Voorschoten wil de focus en koers binnen het sociaal domein verleggen naar de Leidse regio. In dit rapport beschrijven we verschillende mogelijkheden hiertoe. Ook wordt er stil gestaan bij de consequenties en bijhorende risico's en kansen.

Opdrachtgever

Gemeente Voorschoten

Contactpersoon

Mevrouw S. Smeets

Gemeente Voorschoten

Leidseweg 25, 2252 LA Voorschoten

ssmeets@werkorganisatieduivenvoorde.nl

088 – 654 9 264

Uitvoerder

RadarAdvies

Veemarkt 83

1019 DB Amsterdam

020 - 463 50 50

www.radaradvies.nl

Projectleider

Michel Koning, senior adviseur

m.koning@radaradvies.nl

06 – 5477 48 77

Inhoud

1. Inleiding	4
2. De opdracht	5
3. Onze aanpak	6
4. Bevindingen	8
5. Scenario's	14
6. Afweging scenario's	19
7. Financiële analyse	28
8. Conclusies	33
9. Aanbevelingen	34
Bijlage 1: Geraadpleegde documenten	35
Bijlage 2: Geïnterviewde personen	36

1. Inleiding

Het sociaal domein van de gemeente Voorschoten is voornamelijk georganiseerd langs de lijnen van de voormalige regio Haaglanden, en met de gemeenten Wassenaar en Leidschendam-Voorburg. De meeste inwoners van Voorschoten zijn daarentegen voor hun voorzieningen, school en werk meer gericht op de Leidse regio. Het college zou hierin meer eenduidigheid willen en waar mogelijk meer focus richting de Leidse regio. Op die manier kan er meer ingezet worden op integraal werken, hetgeen noodzakelijk is om een antwoord te kunnen blijven geven aan de groeiende vraag en complexiteit in de realisatie van de gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden in het sociaal domein. En daarmee de kwaliteit van de dienstverlening en ondersteuning te verbeteren ten gunste van de inwoners van Voorschoten. In het coalitieakkoord 2018-2022 "Duurzaam vooruitstrevend" van de gemeente Voorschoten is dan ook opgenomen dat er meer samenwerking zal worden gezocht in de Leidse regio.

De voorgenomen intensivering van de samenwerking past in de Toekomstvisie Leidse regio 2027 Kwaliteiten versterken & krachten verenigen, in 2016 vastgesteld door de gemeenteraden van Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude. De Toekomstvisie legt de basis voor een veel inniger samenwerking tussen de vijf gemeenten in de Leidse regio. De vijf gemeenten willen de kwaliteiten van de regio en van de afzonderlijke gemeenten verder versterken, met een gezamenlijke ambitie voor een karaktervolle groei. De samenwerking moet zijn gebaseerd op drie belangrijke uitgangspunten: Welwillendheid, Zakelijkheid en Wederkerigheid.

Hierop volgt de vraag hoe deze stap richting te Leidse regio er uit zou kunnen zien, en wat de consequenties hiervan kunnen zijn.

2. De opdracht

Om een weloverwogen en gedragen besluit te kunnen nemen is RadarAdvies gevraagd om een onderzoek te doen naar de mogelijke gevolgen van de verlegging van de koers naar de Leidse regio. De volgende resultaten zijn hierbij gewenst:

- Het in beeld brengen van overeenkomsten en verschillen tussen de (huidige) situatie in de Haagse regio en die van de Leidse regio, wat betreft de uitvoering van de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet, zodat de alternatieven duidelijk zijn.
 - Inzicht geven in de consequenties van de alternatieven voor betrokken partijen, zoals cliënten, inwoners, zorgaanbieders, verwijzers, andere betrokken gemeenten, de werkorganisatie Duivenvoorde en de gemeente Voorschoten.
 - Komen tot adviezen voor de raad over integrale voorkeursscenario's op basis van objectieve wegingscriteria.
 - Inzichtelijk maken wanneer de gemeente Voorschoten, indien gewenst, uit de huidige samenwerkingen voor de drie onderdelen kan stappen, en op welke onderdelen overstapt naar de Leidse regio in juridische en organisatorische zin.
 - In kaart brengen voor welke van de drie beleidsonderdelen (aanvullend) beleid moet worden vastgesteld, wat de eventuele inspraakprocedures zijn die daarbij horen en wat de planning daarvan is.
- Per onderdeel participatietrajecten uitvoeren over de beoogde overstap naar de Leidse regio, met in ieder geval cliënten(organisaties), aanbieders en de adviesraad sociaal domein Voorschoten.
 - Kaders voor implementatieplan(nen) opstellen.

3. Onze aanpak

In ons onderzoek hebben we een drietal fasen onderscheiden.

3.1 Fase 1: Scan

Het onderzoek is gestart met een scan van de huidige situatie door middel van een documentenanalyse op basis van beschikbaar gestelde documenten. Er is een beeld gevormd van de regionaal georganiseerde samenwerkingen op het gebied van Jeugdhulp, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet in de Haagse regio en Leidse regio. Hierbij is er ingegaan op de elementen beleid & strategie, werkwijze & processen, kwaliteit & dienstverlening, governance, personeel & organisatie, financiën en huisvesting. Overeenkomsten en verschillen zijn duidelijk naar voren gekomen, wat een inkijk geeft in de scenario's en bijbehorende consequenties.

Het eindproduct waren drie 'foto's' waarin per domein een beeld is gegeven van de samenwerkingen waar de gemeente Voorschoten op dit moment aan deelneemt en van de samenwerkingen in de Leidse regio.

3.2 Fase 2: Scenario's en consequenties

In fase twee zijn vele gesprekken gevoerd met bestuurlijk verantwoordelijken, directie, gemeentesecretarissen, betrokken managers en (beleids)medewerkers van de gemeente Voorschoten, de werkorganisatie Duivenvoorde, vertegenwoordigers van gemeenten in de Leidse regio en andere betrokkenen, zoals vertegenwoordigers van het inkoopbureau H10 en Voorschoten voor Elkaar.

In de gesprekken is er met name ingegaan op de ervaring van de huidige positionering van Voorschoten binnen de verschillende samenwerkingen voor Jeugd, Wmo en W&I. Daarnaast is er gezamenlijk verkend welke gevolgen een beweging naar de Leidse regio zou kunnen hebben. In de bijlage van dit rapport is een lijst met de geïnterviewde personen opgenomen.

Op basis van de opbrengsten uit de gesprekken konden de foto's uit fase 1 aangevuld worden met extra informatie en een beschrijving van mogelijke consequenties. Vervolgens zijn de consequenties gewogen aan de hand van het vooraf vastgestelde afwegingskader, wat heeft geleid tot een aantal scenario's. De afwegingskaders worden verderop in dit verslag weergegeven.

3. Onze aanpak

3.3 Fase 3: Participatie

In fase drie zijn de bevindingen uit de eerdere twee fases besproken met een aantal belangrijke stakeholders, namelijk de advies- en cliëntenraden sociaal domein en de aanbieders. Dit hebben we gedaan in een tweetal informatie- en participatiesessies. Eén sessie met de advies- en cliëntenraden en één sessie met een aantal aanbieders. We hebben met hen gesproken over hun perspectief op de scenario's en de kansen en knelpunten die zij vanuit hun positie ervaren. Ook is het draagvlak voor de verschillende scenario's gepeild. Dit is meegewogen in ons uiteindelijke advies.

Uiteindelijk hebben deze drie fases geleid tot het rapport dat nu aan u voorligt.

3.4 Beschikbaarheid relevante informatie

Tijdens de documentenfase is ons gebleken dat er betrekkelijk weinig voor het onderzoek relevante documenten beschikbaar zijn. Daarbij zijn de ingerichte samenwerkingsvormen in Haaglanden/Duivenvoorde gebaseerd op een gezamenlijke toekomst, waarbij geen rekening gehouden is met opheffen van cq. uittreden uit opgezette samenwerkingen. Dit beeld is bevestigd tijdens de vele gevoerde gesprekken.

Daarnaast is gebleken dat in de Leidse regio op de onderzochte terreinen (ook) veel in beweging is en dat er met name voor de uitvoering van de Jeugdwet geen concreet beeld kan worden geschetst van de samenwerkingsvormen aldaar in de nabije toekomst.

Ook hebben we vastgesteld dat er grote terughoudendheid is in het verstrekken van informatie. De bereidheid om deze te leveren ontstaat pas op het moment dat Voorschoten meer duidelijkheid verschaft over de koers.

Zowel in de 'latende' regio als in de 'ontvangende' regio is dus relatief weinig voor het onderzoek relevante informatie verkregen. We zijn daarom uitgegaan van een aantal aannames bij de ontwikkeling van de scenario's en de afweging daarvan.

4. Bevindingen

4.1 Scan samenwerkingsverbanden

De gemeente Voorschoten werkt op verschillende manieren samen in de Leidse en Haagse regio, zoals op beleidsniveau, maar ook in georganiseerd verband. Aan de volgende van deze georganiseerde verbanden neemt de gemeente nu deel:

Werk en inkomen (W&I)

- Beleid & Uitvoering W&I: Samenwerkingsovereenkomst met Wassenaar en Leidschendam-Voorburg. Leidschendam-Voorburg is verantwoordelijk voor de uitvoering van bijstandsverlening, voorzieningen voor arbeidsongeschikten, re-integratie van werkzoekenden, statushouders, schuldhulpverlening en SR.
- Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal: in de arbeidsmarktregio werken gemeenten en het UWV samen aan dienstverlening gericht op werkgevers en werkzoekenden.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Voor Wmo werkt de gemeente in verschillende verbanden samen:

- Wmo H6 Inkoop: Inkoop van begeleiding, kortdurend verblijf en vervoer (deelovereenkomst in H6-verband)
- Wmo Huishoudelijke hulp: Inkoop samen met Wassenaar (deelovereenkomst)
- Wmo Hulpmiddelen: voor Voorschoten en Wassenaar i.s.m. Leidse regio (Servicepunt71)
- Wmo Maatschappelijke opvang: Vanuit Leiden als centrumgemeente
- Veilig Thuis: Centraal meldpunt vanuit Veiligheidsregio Hallands Midden
- Wmo-vervoer: Regiotaxi Holland Rijnland

Jeugd

- GR Inkoopbureau H10: De gemeente Voorschoten is aangesloten bij de GR Inkoopbureau H10. Vanuit hier wordt beleid, inkoop van jeugdzorg en contractbeheer georganiseerd. Ook de monitoring van betalingsverkeer, toezicht en handhaving vindt via de H10 plaats.
- Leerplicht via RBL-Holland Rijnland

Domein overstijgend

- GGD Regio Holland Midden

Organisatorisch

- GR Duivenvoorde (WODV): Duivenvoorde doet de PIJOFACH-taken en beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende taken van Voorschoten en Wassenaar

De samenwerkingsverbanden binnen de Leidse regio zien er als volgt uit:

Werk en inkomen (W&I)

- Uitvoering W&I gemeente Leiden ook voor Leiderdorp (zgn. lichte GR)
- Arbeidsmarktregio Holland Rijnland

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

- Wmo Holland Rijnland Inkoop

Jeugd

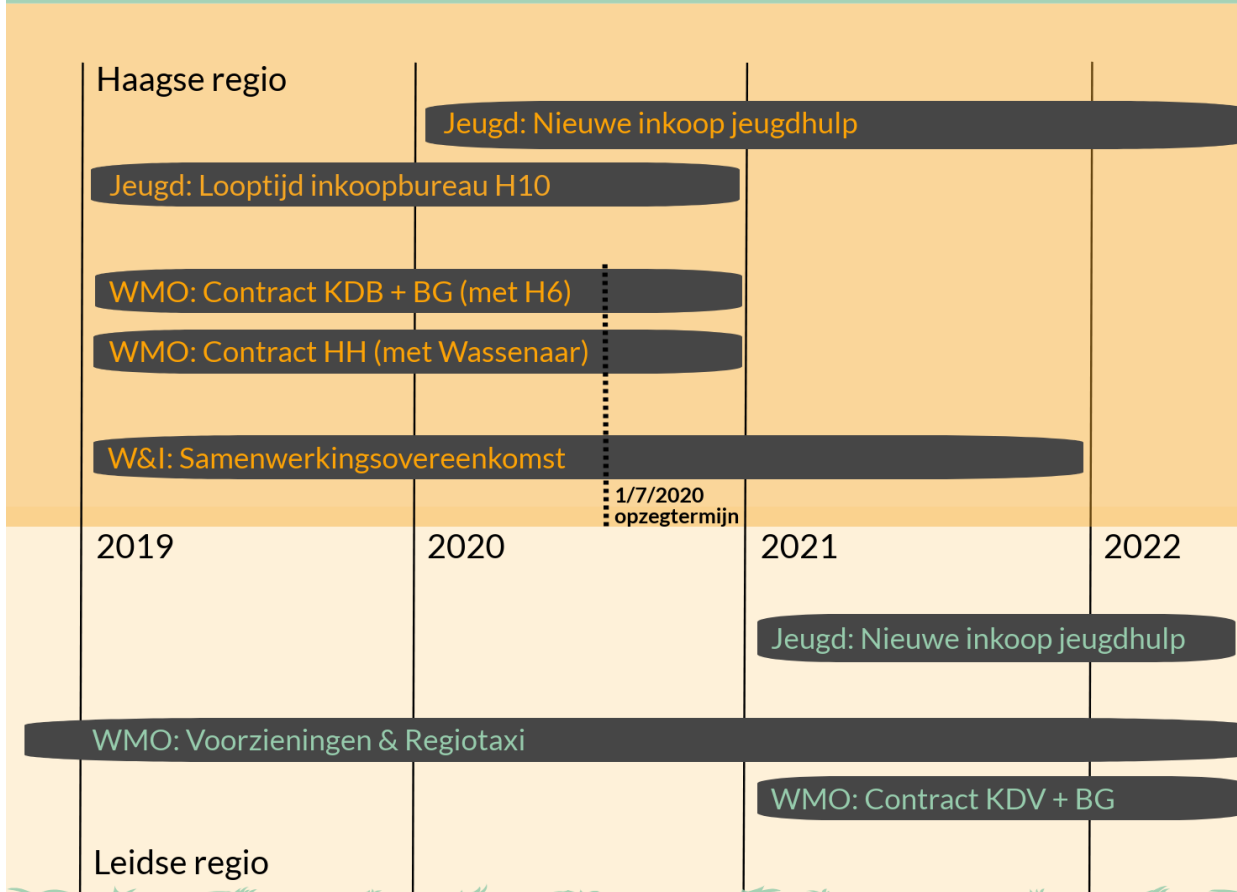
- Jeugdregio Holland Rijnland

4. Bevindingen

Tijdelijk contracten WMO, Jeugd en W&I



Scenario overstap van de Haagse regio naar de Leidse regio



4. Bevindingen

4.2 Inventarisatie gevolgen

Op basis van onze interviews en documentenanalyse komen we per domein op de volgende bevindingen:

Werk en inkomen (W&I)

- Beleidsregie en governance

De gemeente Leiden heeft aangegeven dat Voorschoten wat betreft beleid volledig zal moeten overgaan op de visie van Leiden en het beleid grotendeels zal moeten overnemen. Dit beperkt de mogelijkheid tot beleidsregie en lokaal maatwerk. De verwachting is dat de bestuurlijke invloed bij een overstap naar de Leidse regio geringer zal worden. Wel ziet het er naar uit dat de bestuurlijke drukte minder zal worden, omdat met minder partijen afstemming nodig is.

- Kwaliteit

Een overstap lijkt positieve consequenties te hebben voor inwoners. De gemeente Leiden biedt inwoners namelijk een breder (en duurder) pakket, bestaande uit meer aandacht en ondersteuning, brede gesprekken en werken vanuit de bedoeling. In tegenstelling tot de huidige versnippering in de organisatie van de taken in het sociaal domein, zijn er in Leiden meer mogelijkheden voor integraal werken, mits ook de Wmo – en jeugdtaken worden overgeheveld. Tenslotte zal de toegang van W&I zich verplaatsen naar Leiden, wat over het algemeen dichterbij is voor de inwoners dan Leidschendam-Voorburg.

- Dienstverlening en bedrijfsvoering

Als de uitvoering van W&I weg gaat bij Leidschendam-Voorburg ontstaat daar boventaligheid. Overgang van medewerkers volgens het principe ‘mens volgt werk’ is niet zomaar een optie voor Leiden. De mensen die overkomen moeten passen wat betreft hun competenties. De meeste medewerkers zullen getraind moeten worden in een andere re-integratie methodiek.

- Overig

Juridisch gezien zal Voorschoten te maken krijgen met een lichte GR en dienstverleningsovereenkomst.

Mogelijk heeft een overstap effect op de samenstelling van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal waarbij Voorschoten is aangesloten. Er is weinig verbinding. Er wordt nu gewerkt met een sub-regionale benadering. Wanneer Voorschoten overstapt, is dit een natuurlijk moment voor wethouders om er zelf ook uit te stappen.

Leiden is gestart met de aanbesteding voor een (nieuwe) uitkeringsapplicatie voor Wmo, W&I en PGB-Jeugd. Nog niet duidelijk is welk pakket wanneer wordt aangeschaft en is geïmplementeerd.

- Gevolgen WODV

Voor WODV zijn geen gevolgen vast te stellen. Het takenpakket W&I wordt immers niet door WODV uitgevoerd.

4. Bevindingen

Jeugd

In zowel de Haagse (2020) als de Leidse regio (2021) wordt op dit moment een nieuwe inkoop voorbereid. Dat gaat om contracten van 2 jaar ingaande 1-1-2020 met een optie op verlenging van 2 jaar.

Er is recent besloten dat de volgende periode jeugdhulp ingekocht gaat worden met jeugdregio Haaglanden. Nog niet duidelijk is in welke juridische constructie. Wat momenteel bestuurlijk voorligt is of de huidige GR-H10 verlengd wordt. Dit voorstel gaat binnenkort aan de raden voorgelegd worden. Onderzocht wordt nog of er voor Voorschoten alternatieven zijn zoals tijdelijk toetreden of niet toetreden en in plaats daarvan bijvoorbeeld een overeenkomst met het Inkoopbureau H10 sluiten. Daarnaast wordt nu de jeugdhulp aanbesteed door het Inkoopbureau.

- Beleidsregie en governance

Als jeugdhulp in Haaglanden ingekocht blijft worden, wordt er niet overgestapt naar de Leidse regio, en blijft beleid afgestemd worden met de andere gemeenten in de Haagse regio. Wel is er in deze regio de wens tot beleidssynchronisatie (dit geldt ook voor de Leidse regio), waarbij de bedoeling is dat gemeenten beleid steeds verder op elkaar afstemmen. Risico bij een latere overstap naar Leiden is dat de te maken stap op beleidsgebied dan ook groter wordt.

- Kwaliteit

De kwaliteit van de dienstverlening en toegang tot de dienstverlening hangen met name af van de professionaliteit van de toegangsmedewerkers en de afstemming op lokaal vlak. Zolang de toegang via de huidige jeugdconsulenten vanuit de gemeente zelf zal blijven verlopen, zullen de inwoners dus niet veel merken van een intensievere samenwerking met de Leidse regio.

De kwaliteit van de ondersteuning is ook afhankelijk van de inkoop van de jeugdhulp. Een overstap (op de lange termijn) naar de Leidse regio voor inkoop kan er toe leiden dat het aantal aanbieders verandert of specifieke aanbieders verdwijnen. Dit kan echter ook gebeuren bij een nieuwe inkoopronde in Haaglanden, gezien ook hier de randvoorwaarden veranderen.

- Dienstverlening en bedrijfsvoering

Gezamenlijke inkoop gaat vaak samen met (deels) gezamenlijke samenwerking in back- en frontoffice en contractmanagement. Dit is lastiger als in verschillende regio's wordt ingekocht, omdat dan verschillende inkoopafspraken ten grondslag liggen aan deze taken. Waarmee minder voordelen zijn te behalen aan een samenwerking of integratie in de Leidse regio.

- Overig

Voor professionals aanpalende domeinen (bv. onderwijs, Veilig Thuis) is het vanwege hun oriëntatie op de Leidse regio soms lastig dat Voorschoten in de Haagse regio inkoop wat betreft doorverwijzing, kennis en afstemming. Voor hen zou een overstap naar de Leidse regio leiden tot meer duidelijkheid en een overzichtelijker uitgangspunt in hun werk.

4. Bevindingen

- Gevolgen WODV

De gevolgen voor WODV hangen primair af van de vraag of jeugdhulp wordt ingekocht in de Haagse of Leidse regio, en vervolgens van de plek van de jeugdconsulenten en van de backoffice in die samenwerkingsconstructie. Een voorbeeld is wanneer een overstap op het gebied van inkoop naar de Leidse regio gepaard gaat met de overdracht van administratieve taken naar Servicepunt71. Deze administratieve taken verdwijnen dan (voor gemeente Voorschoten) bij WODV.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Ook op het gebied van Wmo gaat het wat betreft een verlegging van koers met name om de vraag waar de toegang wordt belegd en waar de zorg wordt ingekocht.

- Beleidsregie en governance

Leiden vindt aansluiting akkoord, maar dan moet Voorschoten wel het beleid overnemen. Anders dan Voorschoten op dit moment, richt Leiden het beleid (nog) niet op de leeftijd 0-100.

- Kwaliteit

Als de overgang naar Leiden zou betekenen dat het Wmo-loket en de consulenten ook mee moeten, staat dat haaks op ontwikkeling van de brede welzijnsorganisatie in Voorschoten. In dat geval ligt volledige aansluiting bij de Leidse regio ligt niet voor de hand.

De kwaliteit is met name afhankelijk van de inhoudelijke sturing met als doel de toegang tot zwaardere zorg goed te regelen en integraal werken mogelijk te maken. Van een overstap of intensievere samenwerking met de Leidse regio zal de inwoner niet veel merken. Vooral bestuurlijk is meer integrale sturing mogelijk. Op uitvoeringsniveau vraagt dit, onafhankelijk van het scenario, hoe dan ook een grote investering.

Een overstap naar de Leidse regio brengt zeer waarschijnlijk een overstap naar Servicepunt71 met zich mee.

- Dienstverlening en bedrijfsvoering

Voor huishoudelijke hulp heeft een overstap weinig consequenties. Leiden heeft dezelfde aanbieders, alleen een ander contract. De ontvlechting van het raamcontract H6 is laagdrempelig, met een opzegtermijn van een half jaar.

- Gevolgen WODV

Als er administratieve taken overgeheveld worden naar Servicepunt71, betekent dit doorgaans dat deze weggehaald zullen worden bij WODV voor gemeente Voorschoten, en dus alleen nog uitgevoerd worden voor Wassenaar.

4. Bevindingen

4.3 Uitkomsten participatiesessies

Participatiesessie met cliëntenraden

We hebben met twee deelnemers van de cliëntenraad en twee deelnemers van de adviesraad gesproken. Het doel van de bijeenkomst was om met hen te praten over hun perspectief op de drie verschillende scenario's, onze bevindingen tot dan te delen en de eerste reacties te peilen.

Het volgende is er naar voren gekomen:

- Er is in de huidige situatie geen ontevredenheid over de dienstverlening, dus vanuit dit oogpunt is er geen urgentie om de koers te verleggen.
- Een koersverlegging biedt wellicht wel een kans om het een en ander soepeler en meer integraal te organiseren.
- Er wordt erkend dat Voorschoten een partner nodig heeft om alle taken goed uit te voeren.
- Een oriëntatie op Leiden is daarin logischer en acceptabeler dan een oriëntatie op Den Haag.
- Naast kwaliteit moeten bereikbaarheid en toegankelijkheid gewaarborgd blijven bij een koersverlegging naar Leiden.

Participatiesessie met aanbieders

We hebben met acht aanbieders gesproken van verschillende organisaties uit de regio, variërend van thuiszorg en verpleeghuiszorg tot ambulante begeleiding Wmo en begeleid wonen.

Uit de bijeenkomst is het volgende naar voren gekomen:

- De zorgpunten vanuit de aanbieders zijn over het algemeen niet gekoppeld aan een mogelijke overgang naar Leidse regio.
- De belangrijkste zorgen zijn de eisen en beperkingen vanuit de aanbestedingen, in beide regio's, waardoor er niet voldoende kan worden geleverd.

Wat ook naar voren kwam was dat aanbieders zich niet voldoende gehoord voelen. Er wordt niet of nauwelijks gebruik gemaakt van expertise uit de praktijk.

Wens: Een stevig Voorschoten, gevoed door aanbieders die als samenwerkingspartners worden beschouwd.

Tot slot denken de aanbieders graag mee over de uitwerking per domein.

5. Scenario's

Voor de verlegging van de koers naar de Leidse regio voor wat betreft de beleidsontwikkeling en uitvoering van de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet kunnen verschillende scenario's worden onderscheiden. Om tot een advies te komen voor een voorkeursscenario hanteren we een afwegingskader met criteria, waarmee de consequenties voor zover mogelijk per scenario in kaart worden gebracht. Het afwegingskader is door het college van B & W op 14 mei jl. vastgesteld.

Op basis van onze bevindingen onderscheiden we drie scenario's voor verlegging van de koers naar de Leidse regio. Daarnaast wegen we deze scenario's af met de continuering van de huidige situatie (scenario 0):

Scenario 0: Continuering huidige samenwerking

Scenario 1: Gedifferentieerd samenwerken

Scenario 2: Integraal samenwerken

Scenario 3: Integraal samengaan

De scenario's zullen op hoofdlijnen worden beschreven. Vervolgens zullen de scenario's 'gedifferentieerd samenwerken en' en 'integraal samenwerken' op basis van de criteria uit het afwegingskader worden afgewogen.

Het scenario 'Integraal samengaan' hebben we beschreven en uitgewerkt in het afwegingskader. Gelet op de verstrekkender gevolgen van deze optie voor ook de gemeenten in de Leidse regio, achten wij dit scenario voor dit moment niet opportuun.



5. Scenario's

5.1 Scenario 0: Continuering huidige situatie

Hoewel in dit scenario geen sprake is van verlegging van de koers naar de Leidse regio is het continueren van de huidige situatie ook een optie. Dit betekent het volgende voor het beleid en de uitvoering van de wettelijke taken die voortvloeien uit de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet.

Governance en juridische inrichting

De beleidsregie en uitvoeringsregie op de bovengenoemde wettelijke taken zijn ondergebracht bij 'Werkorganisatie Duivenvoorde' op basis van de Wet Gemeenschappelijke regeling in de vorm van een ambtelijke fusie met de gemeente Wassenaar. Voor de uitvoering van de Jeugdwet wordt samengewerkt in de jeugdhulpregio H10. Via een netwerksamenwerking voor beleid wordt gezamenlijk strategisch jeugd- en inkoopbeleid ontwikkeld. Sinds 2015 wordt begeleiding voor Wmo in H6 verband ingekocht. De uitvoering op het gebied van de Participatiewet vindt plaats op basis van een samenwerkingsovereenkomst door Leidschendam-Voorburg.

Organisatie en dienstverlening

De toegang is partieel ingericht. Voor een aanvraag voor een Participatiewet-uitkering is de toegang in Leidschendam-Voorburg gesitueerd. Voor ondersteuning op het terrein van de jeugdhulp is de toegang georganiseerd bij het CJG en voor de Wmo is de toegang gesitueerd bij de Brede Welzijnsorganisatie i.o.. De backoffice wordt uitgevoerd in Voorschoten door werkorganisatie Duivenvoorde.

B&W Gemeente Voorschoten Beleidsstaf

Participatiewet

Uitvoering door Leidschendam-Voorburg op basis van een samenwerkingsovereenkomst

Wmo en Jeugd

Beleid -en uitvoeringregie door werkorganisatie Duivenvoorde

- Beleidsmedewerkers
- Contractbeheer
- Financieel beheer
- Uitvoering

Inkoop van Wmo (H6) en Jeugdzorg (H10) door Haagse regio

Partiele toegang sociaal domein

- Servicecentrum Leidschendam-Voorburg
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Brede Welzijnsorganisatie i.o.

5. Scenario's

5.2 Scenario 1: Gedifferentieerd samenwerken

In dit scenario worden per beleidsonderdeel van het sociaal domein op basis van prijs-kwaliteit keuzes voor samenwerking gemaakt.

Governance en juridische inrichting

De governance is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die per onderdeel van het sociaal domein kan verschillen. In de overeenkomsten wordt per onderdeel vastgelegd wat, hoe en door wie wordt ingekocht/aanbesteed in het kader van de Jeugdwet en Wmo door Leiden/Leidse regio. In dit scenario gaan we ervanuit dat ook kan worden ingekocht in de Haagse regio. Beleid en uitvoering op het gebied van de Participatiewet is op basis van een overeenkomst/GR door Leiden/Leidse regio.

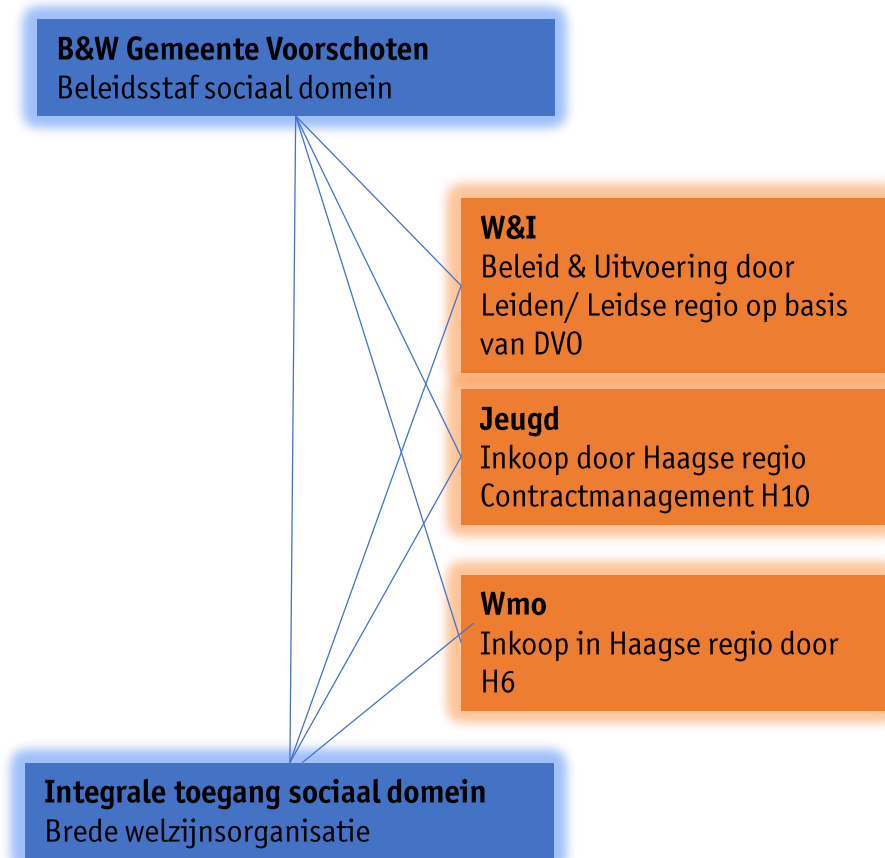
Organisatie en dienstverlening

De integrale toegang is gesitueerd binnen de brede welzijnsorganisatie in Voorschoten. Qua werkprocessen is het loket binnen de brede welzijnsorganisatie verbonden met de backoffice die per onderdeel van het sociaal domein kan verschillen.

W&I: De uitvoering van W&I gaat in principe naar Leiden. Voorschoten koopt deze diensten bij Leiden in, maar geeft waar mogelijk beleid nog lokaal vorm.

Wmo: De toegang wordt vanuit Voorschoten vormgegeven. Waar relevant wordt er beleidsmatig afgestemd en ingekocht. Bij voorkeur in de Leidse regio, maar waar relevant in de Haagse regio.

Jeugd: De toegang blijft bij WODV. De inkoop blijft in Haagse regio. Samenwerking is er alleen op relevante (lokale) beleidsthema's.



5. Scenario's

5.3 Scenario 2: Integraal samenwerken

In dit scenario wordt samengewerkt ten aanzien van beleid en uitvoering van de wettelijke taken die voortvloeien uit de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet.

Governance en juridische inrichting

Sturing, beleid en toezicht is gepositioneerd bij de gemeente Voorschoten. Uitvoering wordt ingeregeld door gezamenlijke (inter) gemeentelijke uitvoeringverbanden of inkooprelaties met uitvoerders. Er wordt samengewerkt op basis van integrale dienstverleningsovereenkomsten/ GR'en voor diensten op het terrein van Jeugd, Wmo en W&I met Leiden c.q. Leidse regio. In deze overeenkomsten worden afspraken vastgelegd over de integrale uitvoering van de taken in het sociaal domein en een bestuurlijke tafel waarin beleid, sturing en toezicht wordt besproken.

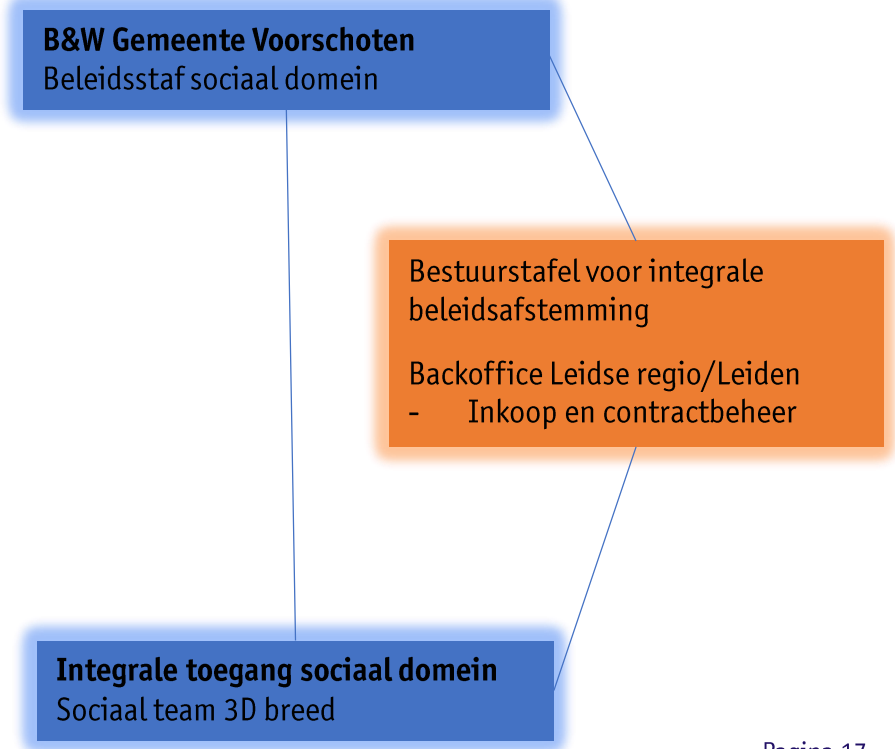
Organisatie en dienstverlening

De toegang voor het sociaal domein is belegd in één sociaal team waarin de consultants van de 3D voor Voorschoten plaatshebben, dat in de hele Leidse regio op dezelfde wijze is vormgegeven. Inkoop vindt vanuit de Leidse regio/Leiden plaats. De backoffice wordt uitgevoerd in Leiden/Leidse regio door het shared service center Servicepunt71. W&I wordt uitgevoerd door Leiden op basis van een GR/ dienstverleningsovereenkomst, conform de wijze waarop de gemeente Leiderdorp de uitvoering heeft ingericht.

W&I: De uitvoering van W&I gaat naar Leiden. W&I wordt geïntegreerd in de sociale wijkteams, samen met Wmo en Jeugd. Het beleid is 3D-breed en afgestemd met Leidse regio.

Wmo: De toegang wordt 3D-integraal vormgegeven in de Leidse regio en is vormgegeven samen met de Leidse regio. De inkoop wordt gedaan met partners vanuit de Leidse regio. Er wordt gestreefd naar beleidssynchronisatie in de Leidse regio

Jeugd: De inkoop wordt vanaf 2022 gedaan in de Leidse regio. Vanaf heden wordt er al ingezet op de aanbesteding. De toegang wordt 3D-integraal vormgegeven in de Leidse regio samen met Leidse regio. Voorschoten participeert in dit traject.



5. Scenario's

5.4 Scenario 3: Integraal samengaan

In dit scenario is sprake van het samengaan van de beleidsregie en uitvoering met de Leidse regio c.q. de gemeente Leiden van de taken die voortvloeien uit de uitvoering van de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet.

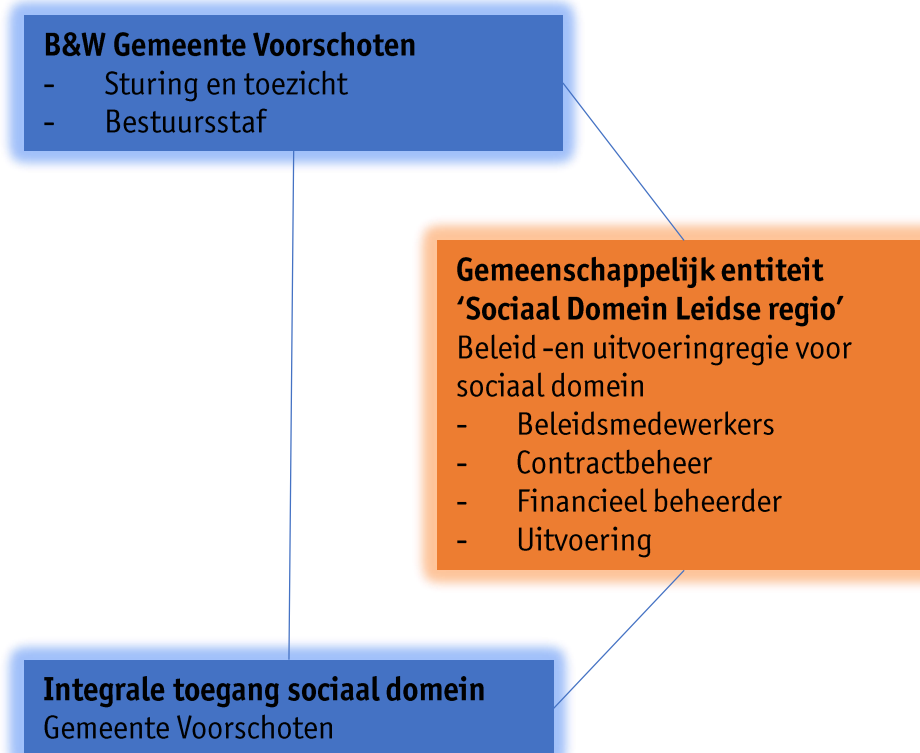
Governance en juridische vormgeving

De beleidsregie en uitvoeringsregie op de bovengenoemde wettelijke taken worden integraal binnen de Leidse regio ondergebracht in een op te richten gemeenschappelijke juridische entiteit 'Sociaal domein Leidse regio' op basis van de Wet Gemeenschappelijke regeling dan wel bij de gemeente Leiden in de vorm van een ambtelijke fusie.

Organisatie en dienstverlening

Voorschoten beschikt over een compacte bestuur ondersteunende staf ten behoeve van de besturing en toezicht binnen de gemeenschappelijke juridische entiteit, dan wel ten behoeve van de gefuseerde ambtelijke uitvoeringsdienst.

Binnen de gemeente Voorschoten bestaat een toegangsvoorziening voor het sociaal domein die gebonden is aan de beleids- en uitvoeringskaders van de gemeenschappelijke entiteit of de gefuseerde dienst.



6. Afweging scenario's

De hiervoor beschreven scenario's 2 en 3 worden in dit hoofdstuk afgewogen op basis van de criteria uit het door het college vastgestelde afwegingskader.

6.1 Scenario 1: Gedifferentieerd samenwerken – Governance en beleid

Governance en beleid	Beschrijving	Gedifferentieerd samenwerken
1. Beleidsregie en grip	Mate waarin de gemeente beleidsvoornemens kan (laten) uitvoeren en effectief grip kan hebben op de uitvoering.	De gemeenteraad bepaalt de beleidskaders. De uitvoering wordt vastgelegd bij meerdere partijen en samenwerkingsverbanden op basis van prijs en kwaliteit. Effectieve sturing is complex vanwege de differentiatie en geeft meer bestuurlijke drukte. Er moet wel rekening gehouden worden met de regionale wens tot beleidssynchronisatie.
2. Lokaal maatwerk	Mate waarin er voor de gemeente ruimte is voor maatwerk en flexibiliteit.	Op basis van inkoop en samenwerkings-/ dienstverleningsovereenkomsten kan lokaal maatwerk gerealiseerd worden. Lokaal maatwerk vraagt meer van de uitvoering en is niet kostenefficiënt.
3. Integrale sturing	Mate waarin het mogelijk is om in het sociaal domein integraal te kunnen sturen.	Integrale sturing is complex omdat de uitvoering belegd is bij meerdere samenwerkingspartners in verschillende regio's.
4. Democratische legitimiteit	Mate waarin de rol en bevoegdheden van de gemeenteraad en de inspraakorganen gewaarborgd zijn.	De gemeenteraad geeft de kaders aan. De uitvoering ligt vast in overeenkomsten cq. gemeenschappelijke regelingen. Geen overdracht van bevoegdheden zoals bij een vorm van samengaan.

6.1 Scenario 1: Gedifferentieerd samenwerken - Kwaliteit

Indicatoren	Beschrijving	Scenario gedifferentieerd samenwerken
Kwaliteit en toegang	Mate waarin de dienstverlening voor inwoners hoogwaardig en toegankelijk wordt uitgevoerd.	<p>In dit scenario koopt Voorschoten in dan wel werkt Voorschoten samen daar waar de prijs-kwaliteitsverhouding het best is.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de Participatiewet wordt nu samengewerkt met L-V. Alternatief is een overdracht van de werkzaamheden naar Leiden. • Voor Jeugd zal worden ingekocht via het samenwerkingsverband H10 dan wel via het samenwerkingsverband in Leiden/Leidse regio. • Voor de Wmo kan via het bestaande samenwerkingsverband H6 worden ingekocht dan wel via het samenwerkingsverband Leiden/Leidse regio met als backoffice het Servicepunt71. • De huidige gedifferentieerde uitvoering geeft geen aanleiding om te veronderstellen dat de dienstverlening niet kwalitatief hoogwaardig is. • De toegang vindt plaats via de brede welzijnsorganisatie.
Kwaliteit ondersteuning	Mate waarin er voor de inwoners inhoudelijk iets verandert in het ondersteuningsaanbod.	<p>De toegang tot het sociaal domein zal in dit scenario zoveel mogelijk lokaal worden geregeld bij de WODV en/of de brede welzijnsorganisatie. Voor de P-wet zal de ondersteuning verschuiven naar Leiden.</p> <p>De kwaliteit van de ondersteuning zal op minstens hetzelfde niveau worden geleverd.</p>
Toegankelijkheid van de ondersteuning	Mate waarin er voor de inwoners iets verandert in de toegang tot/de logistiek van het ondersteuningsaanbod.	<p>De toegang kan als onderdeel van de brede welzijnsorganisatie gesitueerd worden in Voorschoten. Indien gekozen wordt voor samenwerken met Leiden voor uitvoering van de Participatiewet zullen inwoners naar alle waarschijnlijkheid naar Leiden moeten.</p>

6.1 Scenario 1: Gedifferentieerd samenwerken – Dienstverlening en bedrijfsvoering

Indicatoren	Beschrijving	Scenario gedifferentieerd samenwerken
Kostenefficiënt	Mate waarin de dienstverlening en de organisatie van de dienstverlening kostenefficiënt kan worden uitgevoerd.	Integraler werken en het bundelen van de taken in het sociaal domein kan leiden tot synergie en tot meer kostenefficiëntie. Met dit scenario wordt in principe niet meer kostenefficiënt gewerkt dan voorheen. Op basis van de beperkte gegevens kunnen we thans niet over de hele linie kwantificeren of en hoeveel kostenefficiëntie gerealiseerd kan worden. Op het gebied van Werk & Inkomen is hier wel een globale indicatie van te geven; zie de financiële analyse.
Personele gevolgen	Mate waarin personele gevolgen verwacht kunnen worden.	Overdracht van de uitvoering van de P-wet naar Leiden betekent personele gevolgen voor L-V. Op basis van de beperkte gegevens kunnen we thans niet inschatten hoe groot deze gevolgen zijn. In dit scenario zijn er voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo geen noemenswaardige personele gevolgen vast te stellen.
Juridische gevolgen	Mate waarin juridische gevolgen verwacht kunnen worden.	Voor de P-wet betekent dit opzeggen van de bestaande samenwerkingsovereenkomst met L-V, rekening houdend met opzegtermijn van 1,5 jaar. In dit scenario zijn er voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo geen noemenswaardige juridische gevolgen vast te stellen.
Organisatorische gevolgen	Mate van de te verwachten organisatorische gevolgen waaronder processen, informatiestromen, P&C-cyclus, huisvesting, ICT en facilitair.	Organisatorische gevolgen treden op bij de uitvoering P-wet. In dit scenario zijn er voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo geen noemenswaardige personele gevolgen vast te stellen.
Transitie-effect	Mogelijke risico's van de voorgenomen transitie voor continuïteit van dienstverlening.	Voor uitvoering P-wet, Wmo en Jeugd zijn bij verandering van samenwerking transitie-effecten aan de orde. Op basis van het huidige beeld van de Leidse regio kunnen we thans niet kwantificeren hoe groot het transitie-effect zal zijn.
Praktische haalbaarheid	Mate waarin de transitie, gegeven vorenstaande criteria en de scores daarop, haalbaar is.	Scenario is uitvoerbaar maar vraagt ten aanzien van de overdracht naar Leiden /Leidse regio voor uitvoering om gedegen transitie management.

6. Afweging scenario's

6.2 Scenario 2: Integraal samenwerken – Governance en beleid

Indicatoren	Beschrijving	Integraal samenwerken
1. Beleidsregie en grip	Mate waarin de gemeente beleidsvoornemens kan (laten) uitvoeren en effectief grip kan hebben op de uitvoering.	De gemeenteraad bepaalt de beleidskaders. De uitvoering wordt vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst/GR met de uitvoerende partij. Effectiviteit van sturing op processen is afhankelijk van de samenwerkende partner(s). Te verwachten is verregaande synchronisatie van beleid met de Leidse regio en op 3D-niveau.
2. Lokaal maatwerk	Mate waarin er voor de gemeente ruimte is voor maatwerk en flexibiliteit.	O.b.v. inkoop en een dienstverleningsovereenkomsten/ GR kan lokaal maatwerk gerealiseerd worden, al zal er meer aandacht zijn voor harmonisatie en daarmee minder ruimte voor lokaal maatwerk. Meer lokaal maatwerk vraagt meer van de uitvoering en zal dus veelal duurder zijn.
3. Integrale sturing	Mate waarin het mogelijk is om in het sociaal domein integraal te kunnen sturen.	Integrale sturing is mogelijk in de beleidsvoorbereiding en waarbij uitvoering (zowel ingekochte uitvoering als eigen uitvoering) dan wel zo veel mogelijk geconcentreerd moeten worden bij Leiden/Leidse regio.
4. Democratische legitimiteit	Mate waarin de rol en bevoegdheden van de gemeenteraad en de inspraakorganen gewaarborgd zijn.	De gemeenteraad stelt de kaders vast. De uitvoering ligt vast in een dienstverleningsovereenkomst c.q. GR. Geen overdracht van bevoegdheden zoals bij een vorm van samengaan. Inspraakorganen blijven verbonden aan de gemeente. Wel mogelijkheden tot meer integrale beleidsbeïnvloeding.

6.2 Scenario 2: Integraal samenwerken - Kwaliteit

Indicatoren	Beschrijving	Scenario integraal samenwerken
Kwaliteit en toegang	Mate waarin de dienstverlening voor inwoners hoogwaardig en toegankelijk wordt uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • De Participatiewet zal uitgevoerd worden op basis van een dienstverleningsovereenkomst door de GR Leiden – Leiderdorp. • Voor Jeugd en Wmo zal worden ingekocht door de gemeente Leiden /Leidse regio via Servicepunt71. • Voor beide organisaties gelden kwaliteitsstandaarden. Uit ons onderzoek is niet gebleken dat er knelpunten liggen in de kwaliteit van dienstverlening van Leiden/Leidse regio. • De toegang vindt plaats via de brede welzijnsorganisatie, met nauwe samenwerking met de JGT in Leiden voor de toegang voor Jeugd. De toegang zal moeten worden verbonden aan de backoffice-organisatie Serviepunt71 in Leiden/Leidse regio.
Kwaliteit ondersteuning	Mate waarin er voor de inwoners inhoudelijk iets verandert in het ondersteuningsaanbod.	Voor de P-wet zal de ondersteuning verschuiven naar Leiden. De kwaliteit van de ondersteuning zal op minstens hetzelfde niveau worden geleverd. Voor Jeugd kunnen de aanbieders veranderen, omdat er in de Leidse regio wordt ingekocht. Dit kan betekenen dat het aanbod wijzigt.
Toegankelijkheid van de ondersteuning	Mate waarin er voor de inwoners iets verandert in de toegang tot/de logistiek van het ondersteuningsaanbod.	De toegang kan als onderdeel van de brede welzijnsorganisatie gesitueerd worden in Voorschoten. Voor de uitkeringsintake zullen inwoners naar alle waarschijnlijkheid naar Leiden moeten.

6.2 Scenario 2: Integraal samenwerken – Dienstverlening en bedrijfsvoering

Indicatoren	Beschrijving	Scenario integraal samenwerken
Kostenefficiënt	Mate waarin de dienstverlening en de organisatie van de dienstverlening kostenefficiënt kan worden uitgevoerd.	Integraler werken en het bundelen van de taken in het sociaal domein kan leiden tot synergie en tot meer kosten efficiëntie. Bij integraal samenwerken zal dit effect minder optreden dan bij samengaan. Op basis van de beperkte gegevens kunnen we thans niet kwantificeren of en hoeveel kostenefficiëntie gerealiseerd kan worden.
Personele gevolgen	Mate waarin personele gevolgen verwacht kunnen worden.	Samenwerken heeft personele gevolgen. Overdracht van de uitvoering van de P-wet naar Leiden betekent personele gevolgen voor LV. Op basis van de beperkte gegevens kunnen we thans niet inschatten hoe groot deze gevolgen zijn. Voor de samenwerking met de Leidse regio op het terrein van Jeugd en Wmo zal de rol van de WODV wijzigen. In welke mate is thans niet geheel vast te stellen. Voorstelbaar is dat door een oriëntatie op en de Haagse regio en de Leidse regio, extra personele (beleids)capaciteit nodig is t.o.v. de huidige formatie
Juridische gevolgen	Mate waarin juridische gevolgen verwacht kunnen worden.	Voor de P-wet betekent dit opzeggen van de bestaande samenwerkingsovereenkomst met LV, rekening houdend met opzegtermijn van 1,5 jaar. In dit scenario zijn er voor de uitvoering van de Wmo geen noemenswaardige juridische gevolgen vast te stellen. Voor de Jeugdwet is thans niet vast te stellen wat de juridische gevolgen zijn aangezien momenteel op zowel de inkoop van Jeugdzorg als op het inkoop-samenwerkingsverband (H-10) bestuurlijke keuzes voorliggen die meer of minder impact hebben op het contractmanagement en de uittreding.
Organisatorische gevolgen	Mate van de te verwachten organisatorische gevolgen waaronder processen, informatiestromen, P&C-cyclus, huisvesting, ICT en facilitair.	De organisatorische gevolgen zijn verbonden aan de overdracht van de uitvoering van de Participatiewet naar de gemeenschappelijke regeling die voor Leiden en Leiderdorp de uitvoering doet. Voor de uitvoering van de Jeugdwet en Wmo vindt overdracht plaats naar Servicepunt71 voor een aantal backoffice-taken, en een ander inkoopbureau.
Transitie-effect	Mogelijke risico's van de voorgenomen transitie voor continuïteit van dienstverlening.	Voor uitvoering P-wet, Wmo en Jeugd zijn bij verandering van samenwerking transitie-effecten aan de orde. Op basis van het huidige beeld van de Leidse regio kunnen we thans niet kwantificeren hoe groot het transitie-effect zal zijn.
Praktische haalbaarheid	Mate waarin de transitie, gegeven vorenstaande criteria, haalbaar is.	Scenario is uitvoerbaar maar vraagt ten aanzien van de overdracht naar Leiden /Leidse regio voor uitvoering om gedegen transitie management.

6. Afweging scenario's

6.3 Scenario 3: Integraal samengaan – Governance en beleid

Indicatoren	Beschrijving	Integraal samenwerken
1. Beleidsregie en grip	Mate waarin de gemeente beleidsvoornemens kan (laten) uitvoeren en effectief grip kan hebben op de uitvoering.	Beleidskeuzes worden in gemeenschappelijkheid gemaakt in het bestuursorgaan. Beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken zullen vanuit WODV worden overgedragen naar de gemeente Leiden /Leidse regio.
2. Lokaal maatwerk	Mate waarin er voor de gemeente ruimte is voor maatwerk en flexibiliteit.	Conformereren aan gemeenschappelijk pakket. Ruimte voor maatwerk en flexibiliteit afhankelijk van de andere partner(s).
3. Integrale sturing	Mate waarin het mogelijk is om in het sociaal domein integraal te kunnen sturen.	Sterke mogelijkheid om integraal te sturen op beleid en uitvoering.
4. Democratische legitimiteit	Mate waarin de rol en bevoegdheden van de gemeenteraad en de inspraakorganen gewaarborgd zijn.	Verlengd lokaal bestuur. Gemeenteraad op afstand. Bevoegdheden van de gemeenteraad op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). Inspraak bij zowel het bestuursorgaan als richting de gemeenteraad.

6.3 Scenario 3: Integraal samengaan - Kwaliteit

Indicatoren	Beschrijving	Scenario integraal samenwerken
Kwaliteit en toegang	Mate waarin de dienstverlening voor inwoners hoogwaardig en toegankelijk wordt uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> • De Participatiewet zal uitgevoerd worden binnen de gemeenschappelijk regeling van Leiden – Leiderdorp/het nog te formeren bestuursorgaan. Idem voor de WMO en Jeugdwet • Voor Jeugd en WMO zal worden ingekocht door de gemeente Leiden /Leidse regio. • Voor beide organisaties gelden kwaliteitsstandaarden. Uit ons onderzoek is niet gebleken dat er knelpunten liggen in de kwaliteit van dienstverlening van Leiden/Leidse regio. Wel vindt heroriëntatie plaats op de realisatie van met name jeugdhulp (inkoop en toegang). • De toegang zal voor i.i.g. de PIOFAH-taken moeten worden verbonden aan de backoffice-organisatie Serviepunt71 in Leiden/Leidse regio.
Kwaliteit ondersteuning	Mate waarin er voor de inwoners inhoudelijk iets verandert in het ondersteuningsaanbod.	Het samengaan scenario zal impliceren dat het ondersteuningsaanbod vanuit Leiden/Leidse regio bepalend zal zijn. Samengaan betekent conformeren aan de beleidsuitvoering van het samenwerkingsverband en het bestuursorgaan voor uitvoering van de Participatiewet.
Toegankelijkheid van de ondersteuning	Mate waarin er voor de inwoners iets verandert in de toegang tot/de logistiek van het ondersteuningsaanbod.	De toegang kan als onderdeel van de brede welzijnsorganisatie gesitueerd worden in Voorschoten. Voor de uitkeringsintake zullen inwoners mogelijk naar Leiden/Leidse regio moeten. Mits de organisatiegraad kwalitatief voldoende is, zal de impact voor inwoners logistiek niet groot zijn.

6.3 Scenario 3: Integraal samengaan – Dienstverlening en bedrijfsvoering

Indicatoren	Beschrijving	Scenario integraal samenwerken
Kostenefficiënt	Mate waarin de dienstverlening en de organisatie van de dienstverlening kostenefficiënt kan worden uitgevoerd.	Integraler werken en het bundelen van de taken in het sociaal domein kan leiden tot synergie en tot meer kosten efficiëntie. Op basis van de beperkte gegevens kunnen we thans niet over de volle breedte kwantificeren of en hoeveel kosten efficiëntie gerealiseerd kan worden. Wel weten we dat de uitvoering PW aanmerkelijk duurder wordt.
Personele gevolgen	Mate waarin personele gevolgen verwacht kunnen worden.	Samengaan heeft personele gevolgen. Personeel belast met de uitvoering van de P-Wet kan mogelijk overgaan van LV naar het nieuwe bestuursorgaan Leiden/ Leidse regio. Personeel van de WODV idem of naar Servicepunt 71. Naar verwachting zal bij samengaan sprake zijn van boventaligheid (LV en WODV) en op peil blijven overheadkosten WODV (i.v.m. doorbelasting o.b.v. inwoneraantal).
Juridische gevolgen	Mate waarin juridische gevolgen verwacht kunnen worden.	Het nieuw te formeren bestuursorgaan zal de uitvoering van de P-wet voor i.i.g. Leiden, Leiderdorp en Voorschoten overnemen. Dit geldt evenzo voor de Wmo en Jeugd.
Organisatorische gevolgen	Mate van de te verwachten organisatorische gevolgen waaronder processen, informatiestromen, P&C-cyclus, huisvesting, ICT en facilitair.	De organisatorische gevolgen zijn verbonden aan de overdracht van beleid en uitvoering van de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdwet naar het nieuwe bestuursorgaan dat voor de Leidse regio deze wetten uitvoert. Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden, personeel en middelen moeten vanuit Voorschoten worden overgedragen.
Transitie-effect	Mogelijke risico's van de voorgenomen transitie voor continuïteit van dienstverlening.	Gezien de impact van het besluit voor personeel en organisatie kan overleg met de medezeggenschap tijd en energie vergen. Voor de dienstverlening geen specifieke risico's te verwachten.
Praktische haalbaarheid	Mate waarin de transitie, gegeven vorenstaande criteria, haalbaar is.	Scenario is uitvoerbaar maar vraagt gezien de personele en organisatorische gevolgen een stevige inzet op het transitieproces. In de tijdsfasering zal een overdracht naar de Leids regio gefaseerd moeten plaats vinden.

7. Financiële analyse

In dit hoofdstuk worden van de drie belangrijkste samenwerkingsverbanden de financiële aspecten uiteengezet.

7.1 GR Werkorganisatie Duivenvoorde (2018)

Verrekening kosten bedrijfsvoeringstaken

- De baten en lasten voor de bedrijfsvoeringstaken worden in een apart programma van de begroting opgenomen.
- Het saldo van het programma wordt verdeeld over de gemeenten op basis van het aantal inwoners op 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de begroting geldt.

Verrekening kosten dienstverlening

- De baten en lasten voor de dienstverlenende taken worden in een apart programma van de begroting opgenomen.
- De bijdrage per gemeente wordt bepaald door per afdeling de som van het aantal voor die gemeente beschikbare uren te vermenigvuldigen met het afdelingstarief.

Kosten wijziging/stopzetten dienstverlening

- Op verzoek van het bestuur van een gemeente kan de dienstverlening door de werkorganisatie worden uitgebreid dan wel verminderd.
- Het dagelijks bestuur geeft aan op welke termijn de gewenste aanpassing kan worden gerealiseerd en welke consequenties dat heeft voor de bijdrage.
- Het voorstel wordt ter instemming voorgelegd aan het bestuur van de betreffende gemeente.
- Bij vermindering van de dienstverlening worden aan de betreffende gemeente de frictiekosten verbonden aan de personele gevolgen van de vermindering in rekening gebracht.

Frictiekosten WODV

- Frictiekosten zijn volgens de GR WODV gekoppeld aan het eventuele ontstaan van boventalligheid in geval van overheveling van taken. In het eerste jaar na wijziging zou 75% van deze kosten voor rekening van Voorschoten komen, in het tweede jaar 50% en in het derde jaar 25%.
- Of er medewerkers boventallig worden is afhankelijk van het te volgen scenario en specifieke keuzes binnen dit scenario. Vragen zijn dan o.a.: *Gaan consulenten Wmo en consulenten Jeugd over naar de nieuwe uitvoeringsorganisatie?; Ontstaat er boventalligheid op een aantal beleidsfuncties?*
- Kosten verbonden aan de transitie naar de nieuwe situatie, zoals kosten voor begeleiding, plaatsing medewerkers, huisvesting, ICT, communicatie e.d. zijn eveneens afhankelijk van te kiezen scenario.
- Formatie onderdeel 'MO Uitvoering Wmo' bedraagt 18,96 fte, waaronder 9,13 fte 'Consulent Wmo A' en 3,56 fte 'Consulent jeugd' (bron: Excelbestand 'formatie MO opgenomen in begroting 2020 en 2019'). Ongeveer de helft heeft betrekking op Voorschoten.
- Mogelijk worden administratieve werkzaamheden (deels) overgeheveld naar Servicepunt71 en heeft dit personele consequenties voor WODV. Om welke werkzaamheden dit dan gaat, afhankelijk van het te volgen scenario, vraagt nadere analyse.
- Door het grote aantal vacatures bij WODV is de kans op het ontstaan van boventalligheid wellicht kleiner.
- De kosten voor bedrijfsvoeringstaken worden verdeeld o.b.v. het aantal inwoners. Dit betekent dat in geval van verkleining van het primaire takenpakket dat WODV voor Voorschoten uitvoert, Voorschoten hetzelfde blijft betalen voor de door WODV uitgevoerde bedrijfsvoeringstaken. Voorschoten zou dan dus onevenredig veel bijdragen aan de overhead van WODV.

7. Financiële analyse

7.2 Dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomst Regionale inkoop sociale domein (2018)

Verrekening

- Budgetten voor jeugdzorg blijven in beheer bij gemeente.
- Gemeenten dragen bij o.g.v. deelname in de GR met inachtneming van de verdeelafspraken zoals vastgelegd in door afzonderlijke gemeenten goed te keuren uitvoeringsprogramma's.
- Per halfjaar wordt voorschot van 50% betaald; definitieve kosten worden gefactureerd o.b.v. nacalculatie van de daadwerkelijk afgenomen producten.

Kosten wijziging/stopzetten dienstverlening

“Indien de opzeggende Gemeente reeds overeengekomen Overeenkomsten wenst op te zeggen voordat de duur is verstreken waarvoor deze is/zijn aangegaan, dan onderzoekt Opdrachtnemer de mogelijkheden hiertoe en verzorgt Opdrachtnemer in overleg met de opzeggende Gemeente de opzegging, indien opzegging mogelijk is. Ten aanzien van lopende aanbestedingsprocedures ten behoeve van (onder andere) de opzeggende Gemeente zal Opdrachtnemer, indien de opzeggende Gemeente dit wenst, zich inspannen om deze Gemeente niet langer betrokken te laten zijn en bij eventueel hieruit voortvloeiende verplichtingen. Eventueel hieruit ontstane schade zal de opzeggende Gemeente vergoeden aan de partij(en) die de schade lijdt/lijden.”

Friciekosten H10

In november 2018 is, na verlenging van de gemeenschappelijke regeling Inkoopbureau H10, de in GR-verband gesloten Dienstverlenings- en samenwerkingsovereenkomst Regionale inkoop sociale domein verlengd. Deze overeenkomst spreekt over 'eventueel te vergoeden schade', betreffende de opzegging van bestaande overeenkomsten en/of mogelijke verplichtingen die voortvloeien uit lopende aanbestedingsprocedures. Over wat die schade zou kunnen zijn is op voorhand nauwelijks iets te zeggen.

Art. 16 lid 5 van de hiervoor genoemde overeenkomst schrijft het opstellen van een ontbindingsovereenkomst voor in geval van ontbinding van de overeenkomst. Over in dat geval in rekening te brengen kosten wordt hier niets gezegd.

Bij het Inkoopbureau H10 worden veel functies op interim-basis ingevuld, waardoor de verwachting is dat er niet of nauwelijks sprake zal zijn van transitiekosten door boventalligheid in het geval van een overgang naar de Leidse regio.

Servicepunt71 voert een aantal bedrijfsvoerings- en contractmanagement taken uit in de Leidse regio. Op basis van de informatie over kosten van de bij Servicepunt71 belegde taken (Leveringsafspraken Servicepunt71) zou een vergelijking gemaakt kunnen worden met de huidige kosten van Voorschoten voor deze taken. Omdat deze kosten op basis van de voor dit onderzoek beschikbare informatie niet te verbijzonderen zijn, is een dergelijke vergelijking echter niet goed mogelijk.

7. Financiële analyse

Stand van zaken H10

De verlenging van de overeenkomst loopt t/m 31 december 2019. Na verlenging van de overeenkomst eindigt deze door opzegging per 1 januari met een opzegtermijn van 8 maanden of door opzegging gelijktijdig met beëindigen van de regeling.

Momenteel ligt bestuurlijk voor of de huidige gemeenschappelijke regeling opnieuw verlengd wordt. Onderzocht wordt nog of er voor Voorschoten alternatieven zijn zoals tijdelijk toetreden of niet toetreden en in plaats daarvan bijvoorbeeld een overeenkomst met het Inkoopbureau sluiten. Door het Inkoopbureau wordt nu de jeugdzorg aanbesteed voor 2020 en 2021 (met een optie op verlenging van 2 jaar). Uit de aan ons verstrekte informatie kan niet worden afgeleid of hiermee nieuwe bepalingen van kracht worden met betrekking tot opzegging van de per 2020 geldende overeenkomst en de financiële consequenties daarvan.

7.3 Samenwerkingsovereenkomst Werk en Inkomen (2017)

Verrekening

- De verdeling van de kosten voor de uitvoeringstaken (uniforme taken) vindt plaats op basis van de kostendelingsformule.
- Kostendelingsformule: de kosten worden doorberekend op basis van een verdeelsleutel die voor 50% is gebaseerd op de cliënten aantallen per einde van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de kosten betrekking hebben en voor 50% op basis van de in- en uitstroomcijfers in dat jaar.
- De kosten voor de lokale bestuursondersteuning worden verdeeld conform de verdeelsleutel 1/3e, 1/3e, 1/3e.

Kosten wijziging/stopzetten dienstverlening

- De financiële consequenties van de opzegging van de overeenkomst worden door de gemeente Leidschendam-Voorburg inzichtelijk gemaakt.
- De gemeente die eenzijdig opzegt is verantwoordelijk voor de negatieve financiële consequenties.
- In geval de opzegging positieve financiële consequenties heeft, komen deze ten gunste van de opzeggende gemeente.

Onderzoek AEF

- In de huidige situatie bedragen de totale kosten van W&I 8 mln euro (LV 5,95 mln; Voorschoten 1,04 mln; Wassenaar 1,13 mln).
- Bij een eventuele ontvlechting in twee nieuwe organisaties (Leidschendam-Voorburg en WODV) komen daar volgens de raming structurele meerkosten bij van € 204.000 voor LV en € 235.900 voor WODV. De totale structurele meerkosten met 10% onzekerheidsmarge bedragen: € 395.000 - € 485.000.

7. Financiële analyse

Fricatiekosten W&I

De huidige kostenverdeling volgens het rapport van AEF is:

- Leidschendam-Voorburg: 5,95 mln (73,3%)
- Voorschoten 1,04 mln (12,8%)
- Wassenaar 1,13 mln (13,9%)
- Totaal 8,12 mln (100%)

Van de kosten voor Voorschoten en Wassenaar samen (2,17 mln) komt 48% voor rekening van Voorschoten. Uitgaande van de huidige kostenverdeling zouden de meerkosten 'voor rekening van' Voorschoten dan ca € 98.000 (48% van € 204.000) bedragen. Dit is exclusief eenmalige frictiekosten van splitsing, zoals kosten voor een kwartiermaker, plaatsing medewerkers, regelen huisvesting, regelen ICT, aanpassing externe communicatie e.d. (bron: rapport AEF). Daarnaast kan nog gedacht worden aan kosten i.v.m. het ontstaan van boventalligheid (in het geval betrokken medewerkers niet overgaan naar de nieuwe situatie), doorlopende werkplekkosten, licentiekosten e.d.

Gegeven de feiten dat de gemeente die eenzijdig opzegt verantwoordelijk is voor de financiële consequenties en dat deze door de gemeente Leidschendam-Voorburg inzichtelijk worden gemaakt, is het de vraag is in hoeverre de structurele meerkosten voor Leidschendam-Voorburg door hen in rekening gebracht zullen worden. Dat zou dan om een veelvoud kunnen gaan van de € 98.000 (eenmalige kostenpost o.b.v. contant gemaakte jaarlijks bedrag van € 98.000 tegen een reële verdisconteringsvoet). Gelet op de formulering in de samenwerkingsovereenkomst lijkt dit een reële mogelijkheid.

Daar komen de eenmalige frictiekosten dan nog bij, te onderscheiden naar de frictiekosten voor Leidschendam-Voorburg (kosten van ontvlechting) en de frictiekosten voor Voorschoten (kosten die samenhangen met overgang naar nieuwe situatie). Welke frictiekosten Leidschendam-Voorburg in rekening zou brengen kan op voorhand niet worden bepaald, omdat de samenwerkingsovereenkomst niets zegt over wat wel en niet als frictiekosten kan worden beschouwd.

Structurele meerkosten – W&I Onderbrengen bij WODV

AEF heeft in 2017 de structurele meerkosten in beeld gebracht voor Leidschendam-Voorburg bij de ontvlechting van Voorschoten en Wassenaar: € 204.000. Dit is gebaseerd op de ontvlechting van circa 25 fte uit Leidschendam-Voorburg en de invlechting van deze 25 fte in WODV. Daarnaast spreekt AEF over structurele meerkosten voor WODV van € 235.900. In geval van een onderbrenging van de betreffende taken voor Voorschoten in een andere constructie dan bij WODV is de vraag of en zo ja in welke mate dan sprake is van dergelijke structurele meerkosten bij de ontvangende partij.

7. Financiële analyse

Structurele kosten – W&I onderbrengen bij Leiden

Op basis van de kosten van het takenpakket van W&I in Leiderdorp (ondergebracht bij gemeente Leiden) zou een indicatie kunnen worden gegeven van de structurele kosten van dit takenpakket voor Voorschoten in de nieuwe situatie, en hoe die zich verhouden tot de huidige structurele kosten (zoals door AEF in beeld gebracht). Dit levert het volgende beeld op.

Volgens de DVO 2017-2018 voor de uitvoering van werk- en inkomenstaken voor de gemeente Leiderdorp bedragen de kosten hiervan € 1.031.938. Voor 2019 gaat Leiderdorp uit van een bedrag van € 1.195.058 (+ 15,8% t.o.v. DVO 2017-2018). Uitgaande van prijspeil 2017 zijn de kosten van Leiderdorp (1,03 mln) dus vrijwel gelijk aan de kosten van Voorschoten (1,04 mln).

Naar rato van het aantal inwoners (peildatum aug. 2017: Leiderdorp 27.126, Voorschoten 25.422) is het verschil in kosten iets groter. Per 10.000 inwoners bedragen de kosten voor Leiderdorp € 0,38 mln en voor Voorschoten € 0,41 mln. In de huidige overeenkomsten worden de kosten echter niet verdeeld op basis van het aantal inwoners, maar op basis van het aantal cliënten en in- en uitstroomcijfers en de omvang van de BUIG-budgetten.

Kortom, in het geval Voorschoten het takenpakket W&I zou onderbrengen bij de gemeente Leiden, lijkt het erop dat dit geen grote verschillen in structurele kosten met zich mee zal brengen. Wél is de vraag of Leidschendam-Voorburg extra kosten bij Voorschoten in rekening brengt. Gegeven de bepalingen in de huidige samenwerkings-overeenkomst bestaat immers de mogelijkheid dat naast eenmalige frictiekosten, de structurele meerkosten van ontvlechting voor Leidschendam-Voorburg voor rekening kan komen van Voorschoten.

Overkoepelende bevindingen en kanttekeningen

In de samenwerkingsovereenkomsten zijn basale afspraken gemaakt over in rekening te brengen kosten bij opzegging. De hierbij gebruikte formuleringen zijn multi-interpretabel (wat valt wel en niet onder frictiekosten). De kern van de afspraken is dat de financiële consequenties in geval van opzegging in kaart zullen worden gebracht en voor rekening van de opzeggende gemeenten komen. Die financiële consequenties zijn afhankelijk van het te kiezen scenario (bijv. gaat personeel wel of niet over). Zonder contouren van de toekomstige situatie is dus over de omvang van de frictiekosten nauwelijks iets te zeggen. Om die contouren in beeld te brengen is vooral input nodig van de ontvangende partij(en). De respondenten hebben de indruk dat kwaliteit van dienstverlening bij overgang naar Leidse regio niet zal toenemen en de kosten ervan niet zullen afnemen, behoudens een uitgebreidere minimaregelingen ('gevuld beleid') waarin Voorschoten mee zou moeten, met hogere kosten ('waarschijnlijk twee keer zoveel') tot gevolg.

7.4 Overall beeld financieel

Een koersverlegging naar de Leidse regio zal naar verwachting geen grote verschillen opleveren in de structurele kosten. Het onderzoek heeft uitgewezen dat deze zich in beide regio's op vergelijkbaar niveau bevinden. Alhoewel niet feitelijk vastgesteld met dit onderzoek is het aannemelijk te veronderstellen dat de koersverlegging wel aanzienlijke eenmalige kosten met zich mee gaat brengen, zowel frictie- als transitiekosten. Afhankelijk van het te kiezen scenario is het voorstelbaar dat het zwaartepunt in de kosten verschuift van 'beleid' naar 'uitvoering' en vice versa. Daarnaast is het voorstelbaar dat het van WODV extra beleids capaciteit vraagt om in 2 regio's te opereren.

8. Conclusies

Op basis van de afweging van de beschreven scenario's komen wij tot de conclusie dat het scenario 'Integraal samenwerken' het beste aansluit bij de door het college vastgestelde criteria in het afwegingskader. Met name beantwoordt dit scenario positief op de bestuurlijke criteria zoals grip, regievoering en het verminderen van de bestuurlijke drukte. Tevens maakt dit scenario het mogelijk om te komen tot meer eenduidigheid, meer integrale beleidsvorming en beleidsuitvoering en meer integraliteit in de realisatie van de opgaven in het sociaal domein. Tenslotte zien we een verbinding met het advies dat bureau Berenschot heeft verstrekt over de toekomstige bestuurlijke positionering van de gemeente Voorschoten.

De motieven voor de voorgenomen koersverlegging zijn vooral van bestuurlijke en financiële aard. Het onderzoek naar de huidige uitvoering geeft niet aan dat de kwaliteit van dienstverlening dan wel de mate van cliënttevredenheid aanleiding geven tot een koersverlegging.

Het verleggen van de koers naar de Leidse regio heeft juridische, organisatorische, personele en financiële gevolgen. Op hoofdlijnen hebben we de gevolgen in kaart gebracht. Er zijn aanvullende onderzoeken noodzakelijk om een gedegen afweging te kunnen maken over de invulling van de koersverlegging. De koersverlegging heeft ook gevolgen voor de gemeente Wassenaar; in de samenwerking W&I met Leidschendam-Voorburg en in de WODV.

De financiële analyse van de voorgenomen koersverlegging geeft aan dat indien Voorschoten het takenpakket W&I zou onderbrengen bij de gemeente Leiden, er geen grote verschillen in structurele uitvoeringskosten te verwachten zijn.

De financiële gevolgen voor de Wmo zijn gering en voor Jeugd nog niet in beeld te brengen.

Wel zijn er frictiekosten en transitiekosten te verwachten. Deze zijn thans nog niet te kwantificeren. De omvang daarvan is enerzijds afhankelijk van de interpretatie van de opzeggingsbepalingen in de bestaande overeenkomsten, en anderzijds van specifiek te maken organisatorische keuzes binnen het te volgen scenario. Meer inzicht hierin is nodig om de consequenties op detailniveau vast te stellen en een kwantitatieve inschatting van de frictie- en transitiekosten te kunnen maken.

9. Aanbevelingen

- In de scenario's zijn de contouren beschreven van de inrichting van de governance, de organisatorische setting en de werkprocessen.
- Richt na de bestuurlijke besluitvorming over het te volgen scenario een projectorganisatie in die op basis van een bestuurlijke opdracht het scenario nader gaat uitwerken en het overleg opstart met de Leidse regio.
- Zorg alvorens te starten met de uitwerking voor commitment bij de Leidse regio over de koers en het proces en betrek de stakeholders vroegtijdig in het proces van uitwerking.
- Maak de interpretatie van de bepalingen in de huidige overeenkomsten ten aanzien van de kosten van opzegging daarvan onderdeel van de uitwerking.
- Breng in de uitwerking in kaart welke taken en functies waar georganiseerd zullen worden en wat hiervan de personele consequenties zijn. Besteedt daarbij ook aandacht aan taken die onderdeel uitmaken van 'sociaal' maar niet in de onderzoeksopdracht zijn meegenomen, zoals Onderwijs, Cultuur en Sport.
Op basis hiervan kan een inschatting worden gemaakt van de omvang van de frictie- en transitiekosten.

Bijlage 1: Geraadpleegde documenten

Werk en inkomen

- Felix, Andersson Elffers. Toekomst samenwerkingsverband Werk en Inkomen, 2016.
- ZO! Organisatieadvies. Evaluatie Samenwerkingsverband Werk en Inkomen, 2016.
- Samenwerkingsovereenkomst werk en inkomen -v2, 2017.
- Dienstverleningsovereenkomst tussen de Gemeente Leiden en de Gemeente Leiderdorp 2017-2018.

Jeugd en Wmo

- Brief secretaris Rekenkamercommissie over Ambtelijke reactie onderzoek toegang voorzieningen in de Wmo, 2018.
- Beleidsplan sociaal domein 2018 – 2022.
- Afronding programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0, 2019.
- Memo afronding programma Samenwerken in het sociaal domein 2.0, 2019.
- Formatie MO WODV in begroting 2019 en 2020.
- Maatschappelijk veld Voorschoten 2020.
- Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Duivenvoorde, 2016.

Bestuurlijk

- BMC Advies. Bestuurskrachtonderzoek Voorschoten.
- Klaartje Peters en Marieke van Genugten. Verdiepend onderzoek bestuurlijke toekomst gemeente Voorschoten, 2018.
- Coalitieakkoord 2018-2022: “Duurzaam vooruitstrevend”.
- Toekomstvisie 2025 Voorschoten: “Werken aan de toekomst”.

Overig

- AB-voorstel Scenario’s Toekomst WODV, 2018
- Informatiebrief stand van zaken samenwerking Leidse regio, 2019.
- Adviesnota: “Een zelfstandig Voorschoten in de Leidse regio”, 2019.
- Rapport Ambtelijke verkenning samenwerking Leidse regio, 2018.
- Overzicht van regionale samenwerkingen.
- Register Gemeenschappelijke Regelingen Gemeente Voorschoten, 2018.
- Leveringsafspraken Servicepunt71 2019.

Bijlage 2: Geïnterviewde personen

Bestuurlijk

- Nanning Mol (wethouder gemeente Voorschoten)
- Andreas de Graaf (gemeentesecretaris Voorschoten)
- Helene Oppatja (gemeentesecretaris Wassenaar)

WODV

- Suzanne Smeets, hoofd afdeling maatschappelijke ontwikkeling
- Jurrien Westhoek; Annemieke Pelt (organisatie)
- Ruud Vergeer; Frans van den Burg (financiën)
- Lisette Ploos van Amstel; Liesbeth Baerwaldt; Wim Hus (inkoop jeugd)
- Ingrid Linnemans; Lenny Modderman; Ivo van Scheppingen (Wmo/jeugd)
- Anke Kilian; Erwin Knevelbaard (Wmo/jeugd)
- Isabella Aprigliano; Suzan Penders; Ron Wijk (onderwijs/welzijn)

Leidschendam-Voorburg

- Barbara Nederpel; Ali van der Ark; Erwin Hiep; Andy Molhoek (W&I)

Leidse regio

- Wim van Poelgeest (Leiderdorp)
- Gertru Diender; Maaïke Veenema (Leiden)

Overig

- Bart van Eijck (H10)
- Ria van Vliet (Voor Elkaar)
- Aanbieders
- Cliëntenraad/Adviesraad sociaal domein

Een zelfstandig Voorschoten in de Leidse regio

Routekaart naar een zelfstandig en bestuurskrachtig Voorschoten

Het coalitieakkoord 2018-2022 'Duurzaam vooruitstrevend' is er helder over; Voorschoten blijft zelfstandig en verlegt de focus naar de Leidse regio. Maar waarom kiezen we precies voor de Leidse regio? Zijn we niet in staat om onze opgaven te verwezenlijken in andere verbanden? In dit procesvoorstel wordt toegelicht waarom we kiezen voor de Leidse regio en wat vervolgens de processtappen kunnen zijn om daar te komen.

Keuze Leidse regio

Voorschoten staat voor grote uitdagingen

Om de toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden is samenwerking noodzakelijk; Voorschoten kan het niet alleen. Voorschoten maakt van oudsher deel uit van de Leidse regio en deelt haar uitdagingen en kansen met de overige gemeenten uit deze regio. Als zelfstandige gemeente met een intensievere samenwerking in de Leidse regio willen wij de Voorschotense kernwaarden, het DNA van Voorschoten, zoveel mogelijk veilig stellen. Daarnaast kunnen de belangen van inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen in de regio beter worden bediend door een krachtig gezamenlijk optreden als Leidse regiogemeenten.

Waarom deze uitdagingen oppakken in Leidse regio-verband

Het *daily urban system* van Voorschoten is gericht op Leiden. Daardoor zijn er veel opgaven die wij in Leidse regio-verband op moeten pakken. Vanuit de inhoud geredeneerd liggen de uitdagingen en opgaven die wij hebben in de Leidse regio. Om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden moeten dus ook deze opgaven worden opgepakt in Leidse regio verband. Dit is gebleken uit een uitgebreid proces om te komen tot een toekomstvisie van de Leidse regio.

Daarnaast wordt in het onderzoek van Tordoir & Poorthuis naar Zuid-Hollandse netwerken bevestigd dat Voorschoten onderdeel uitmaakt van de Leidse regio. In hun onderzoek hebben ze gekeken naar verplaatsingen, migraties en verzorgingsstromen. In Voorschoten blijken deze met name op Leiden gericht¹. Ook geeft een analyse van verschillende patronen in regionale samenwerkingen aan dat Voorschoten meer samenwerkingsverbanden heeft met gemeenten binnen de Leidse regio en Hollands Midden dan met gemeenten in de regio Haaglanden².

Samenwerken vanuit de inhoud

In de toekomstvisie zijn zeven ambities genoemd voor karaktervolle groei:

- Ambities voor wonen en groen.
- Regionale economie blijft werkgelegenheid en welvaart opstuwen.
- Verbeteringen in infrastructuur houden ons duurzaam bereikbaar en veilig.

¹ Tordoir & Poorthuis (2017), Zuid-Hollandse netwerken: analyse van ruimtelijke interactie tussen gemeenten en kernen.

² Patronen in regionale samenwerking (2018) <https://platformoverheid.nl/artikel/patronen-regionale-samenwerking/>

- Als welvarende kennisregio lopen we voorop in duurzaamheid.
- Onze woon- en leefomgeving helpt ons gezond en vitaal te blijven.
- Iedereen telt mee en doet mee in onze samenleving.
- Voorzieningen evolueren mee met de behoeften van inwoners in de regio.

Deze ambities zijn inmiddels vastgesteld in de vijf gemeenteraden van de Leidse regio-gemeenten. Dit zijn vraagstukken waarbij integraal werken een vereiste is. Deze onderwerpen vragen om hechtere samenwerking in de Leidse regio. Op dit moment zijn een aantal onderwerpen voor Voorschoten belegd in verschillende regio's waardoor integraal werken niet mogelijk is en waardoor effectiviteit wordt beperkt.

Uit het rapport 'Verdiepend onderzoek bestuurlijke toekomst' blijkt dat een eenduidige oriëntatie een belangrijke bijdrage levert aan het integraal aanpakken van deze ambities. Daarnaast komt uit het bestuurskrachtonderzoek naar voren dat Voorschoten haar positie in de regio moet verbeteren onder meer omdat de Voorschotense intenties niet altijd helder zijn en een dubbele oriëntatie kennen. Daarom kiezen we eenduidig voor een samenwerking in de Leidse regio. Dit betekent onder meer dat samenwerkingen die we in het verleden buiten de Leidse regio zijn aangegaan, heroverwogen moeten worden.

De samenwerkingen die Voorschoten heeft buiten de Leidse regio, of grotere verbanden richting Leidse regio, hebben met name betrekking op het sociaal domein. Vrijwel al deze samenwerkingen zijn momenteel georganiseerd in Haaglandenverband. Vanuit bovenstaande visie moet worden onderzocht of de gemeente Voorschoten ook deze samenwerking naar de Leidse regio zou willen overhevelen. Voor samenwerkingen binnen het ruimtelijk domein geldt dat vrijwel alle samenwerkingen *richting* de Leidse regio zijn georganiseerd maar dat het schaalniveau per onderwerp varieert.

Ook de provincie ziet de Leidse regio nadrukkelijk als één gebied en Voorschoten primair als onderdeel hiervan. Voor de provincie is een regionale agenda gecombineerd met regionale besluitvorming en handelingsvermogen om tot gezamenlijk uitvoering te komen essentieel voor de ontwikkeling van de Leidse regio en de provincie als geheel. In de tweede tussenrapportage "Slimmer en Sterker Bestuur in Zuid-Holland" wordt aangegeven dat de provincie haar verantwoordelijkheid zal nemen indien een regionaal eindbeeld uitblijft³. Kortom, de komende tijd moeten we als Leidse regio gemeenten stappen zetten om aan de thema's uit de Toekomstvisie uitvoering te geven.

Hoe nu verder?

Samenwerking versterken kan Voorschoten niet alleen. Daarom is het belangrijk dat ook de andere regiogemeenten de bereidheid tonen om tot samenwerking te komen. De verkiezingen hebben de koersen van de gemeenten enigszins veranderd maar wanneer naar de coalitieakkoorden wordt gekeken, lijkt er bij alle gemeenten nog wel bereidheid om op een bepaald niveau samen te werken (zie bijlage). Aangezien Voorschoten zich duidelijk heeft uitgesproken over een keuze voor

³ Provincie Zuid-Holland (2017), Slimmer en sterker bestuur in Zuid-Holland – tweede tussenrapportage

de Leidse regio geredeneerd vanuit de inhoud, ligt het voor de hand dat Voorschoten een trekkersrol op zich neemt. Dit betekent dat Voorschoten hier inzet voor moet tonen.

Los van het traject voor het intensiveren van de samenwerking in de Leidse regio, moet ook een intern traject worden ingezet. Bij de laatste drie bestuurskrachtonderzoeken kwam als ontwikkelpunt naar voren dat Voorschoten een visie op (regionale) samenwerking moet ontwikkelen. Met een duidelijke visie maakt Voorschoten helder wat haar intenties zijn bij regionale samenwerkingen. Daarnaast fungeert de visie als toetsingskader bij het heroverwegen van de verschillende samenwerkingen waarin Voorschoten nu deelneemt (zie bijlage voor samenwerkingen/regio-indelingen). De basis voor dit toetsingskader is in het coalitieakkoord gelegd.

Het doel van de eenduidige keuze voor de Leidse regio is versterking van maatschappelijke voorzieningen, verbetering van de kwaliteit van dienstverlening, vergroten van democratische controle en bescherming van het unieke karakter van Voorschoten. De voorkeur gaat dan ook uit naar een verschuiving van samenwerkingen richting de Leidse regio. Bij het heroverwegen van de huidige samenwerkingen staan behoud of verbetering van kwaliteit de dienstverlening en beheersing van kosten voorop. Daarnaast worden de samenwerkingen getoetst aan de hand van efficiency, effectiviteit, democratische legitimiteit, politiek bestuurlijke grip, transparantie, eenduidige samenwerking, participatie en hoogwaardige kwaliteit. Bij het verleggen van de focus naar de Leidse regio kunnen financiële risico's op de loer liggen. Indien gekozen wordt diensten binnen een ander samenwerkingsverband te gaan regelen, is het mogelijk dat uittredingskosten moeten worden betaald. Daarnaast heeft dit consequenties voor de afname van ambtelijke capaciteit bij de WODV.

Uitgangspunt voor een verlegging van samenwerking naar de Leidse regio is dus dat dienstverlening niet duurder mag worden en dat de kwaliteit minstens hetzelfde moet blijven of moet verbeteren. Waar een overheveling gepaard gaat met transitiekosten, moeten duidelijke afwegingen worden gemaakt.

Behalve de WODV, zijn vrijwel alle samenwerkingen richting Haaglanden op het gebied van het sociaal domein (Wmo, jeugdhulp W&I). Met betrekking tot deze samenwerkingen is in de raadsvergadering van 28 juni jl. de toezegging gedaan om na de zomer met informatie te komen over het proces van verlegging van de focus naar de Leidse regio voor het sociaal domein. Deze informatie wordt via een informatiebrief separaat aan de raad aangeboden. Mede vanwege ontwikkelingen in de samenwerking op het gebied van jeugd, zowel in de regio Haaglanden als in Holland Rijnland, is het van belang om nu te onderzoeken wat de juiste momenten van overgang zijn. Daarom wordt het proces van verlegging van de focus naar de Leidse regio voor het sociaal domein mogelijk al eerder ingezet.

Werkgroep Gemeenschappelijke Regelingen/regio

Naast een visie op samenwerking en de eenduidige keuze voor de Leidse regio is het ook van belang dat Voorschoten grip heeft op haar samenwerkingsverbanden om zo haar positie in de regio te versterken. Daarom is het goed dat de raad het initiatief heeft genomen de werkgroep

Gemeenschappelijke Regelingen/regio in het leven te roepen. Deze werkgroep volgt zijn eigen weg maar kan het proces van de regiokeuze versterken door de mogelijkheden te onderzoeken om de grip op samenwerkingen te verbeteren. Bevindingen en adviezen uit deze werkgroep kunnen worden meegenomen in het traject 'Een zelfstandig Voorschoten in de Leidse regio'.

Routekaart

Het traject 'een zelfstandig Voorschoten in de Leidse regio' bestaat uit twee parallelle wegen die worden bewandeld. Een externe, gericht op de versterking van de samenwerking in de Leidse regio, en een interne, gericht op de visieontwikkeling en heroverweging van samenwerkingen. Uiteindelijk zullen deze twee wegen bij elkaar komen; om taken uit de regio 'Haaglanden' over te hevelen naar de Leidse regio, moet de samenwerking in de Leidse regio zijn verbeterd en meer structuur hebben. Op de 'externe' weg hebben we minder invloed aangezien we hier afhankelijk zijn van de overige gemeenten. De interne weg kunnen we wel verder vormgeven. Deze weg dient tijdig te zijn afgelegd zodat Voorschoten met een heldere boodschap de bestuurlijke weg kan vervolgen.

WEG 1: Visie op regionale samenwerking en heroverweging samenwerkingen(intern)

STAP 0 – Informatiebijeenkomst over regiokeuze en vaststelling routekaart

Na raadpleging van de commissie Burger & Bestuur op 29 september, is op 20 november informatiebijeenkomst georganiseerd voor inwoners en organisaties over de regiokeuze en het te volgen proces om de regiokeuze vorm te geven. De input van deze avond wordt meegenomen in het verdere traject. Een verslag van de avond is te vinden in de bijlage. Om zoveel mogelijk inwoners te bereiken hebben we gebruik gemaakt van een Facebookcampagne en was de avond ook via een livestream op Facebook te bekijken en terug te kijken. Dit heeft ruim 1500 unieke kijkers getrokken (zie ook bijlage 'Evaluatie Facebookcampagne')

Gehoord hebbende de samenleving kan de raad nu een definitief besluit nemen over het te volgen proces.

Informatiebijeenkomst	20 november
Commissie B&B	24 januari
Vaststellen routekaart door raad	31 januari

STAP 1 - Formuleren visie op regionale samenwerking

In de visie wordt opgenomen welke taken Voorschoten zelf wil doen en voor welke taken de gemeente samenwerkingen wil aangaan en welke schaal daar het beste bij past. Onderdeel van de visie zijn toetsingscriteria voor huidige en toekomstige samenwerkingen. De visie wordt opgesteld op basis van in ieder geval de volgende documenten: Coalitieakkoord, Structuurvisie, Dorpsprofiel, Rapport 'Verdiepend onderzoek bestuurlijke toekomst', rapport bestuurskrachtonderzoek, nota samenwerkingsverbanden, en het rapport rekenkamercommissie 'Grip op Samenwerking'.

Bespreking in college	29 januari
Afstemming in presidium	28 februari
Commissie B&B	28 februari
Vaststelling raad	7 maart

STAP 2 - Inventarisatie samenwerkingen

Er is al een inventarisatie gemaakt van de samenwerkingen waar Voorschoten in zit en de regio's waar Voorschoten in valt (zie bijlage). Deze moet nog verder worden uitgewerkt. Vragen die hierbij worden beantwoord zijn: Welke meerwaarde biedt de samenwerking? Hoelang zitten we er al in? Wat kost het om er uit te gaan en op welke termijn is dat mogelijk? Op welke momenten moeten we sowieso belangrijke beslissingen nemen over deze samenwerking (bijv. in relatie tot de omgevingswet)? Het onderzoek 'inventarisatie Allianties' valt nauw samen met deze stap. Voor dit onderzoek wordt een subsidie bij de provincie aangevraagd.

Klankbordgroep raad	Half maart
Klankbordgroep raad	Half april

STAP 3 – Analyse samenwerkingen

De prioriteit ligt bij het overhevelen van de samenwerkingen die binnen de regio Haaglanden vallen. Dit zijn samenwerkingen op het gebied van het sociaal domein. De analyse heeft betrekking op deze samenwerkingen en gaat dieper in op de gevolgen van uittreding, de mogelijkheden tot intreding en kijkt naar de (financiële) gevolgen van deze samenwerkingsverbanden. De verdere analyse van de samenwerkingsverbanden die nu al richting Leidse regio of in een groter verband (bijv. Holland Rijnland) zijn georganiseerd, maakt onderdeel uit van weg 2.

Over het traject met betrekking tot het sociaal domein is een separate brief naar de raad verstuurd. Voor dit traject wordt bij de provincie subsidie aangevraagd.

Klankbordgroep raad	Eerste week mei
Bespreking in college	14 mei
Afstemming in presidium	6 juni
Commissie B&B	6 juni
Vaststelling raad	13 juni

STAP 4 – Vormgeven verdere traject

Op basis van de analyse uit stap 4 moet een stappenplan worden gemaakt voor het verdere traject. Hier moet duidelijk worden: welke taken waar worden onder gebracht, welke stappen daartoe dienen te worden genomen en wat het tijdsplan is per samenwerking. In deze stap wordt

ook helder wat dit betekent voor de diensten die bij de WODV worden afgenomen. Planning van deze stap is afhankelijk van de uitkomsten van stap 3.

WEG 2: Vormgeven/verbeteren samenwerking Leidse regio (extern – bestuurlijk)

Voor het inzetten van deze weg zijn we afhankelijk van de overige gemeenten en kunnen we zelf dus niet eenzijdig een stappenplan opstellen. Wel dienen we aan te geven hoe wij tegen dit traject aankijken en wat wij belangrijk vinden. Anders gezegd: het onderstaande schetst onze inzet maar weerspiegelt nog niet de uitkomst van het proces.

Wanneer we als Leidse regio gemeenten over willen gaan tot uitvoering, is het van belang dat alle gemeenten commitment tonen en de ambities onderschrijven. Om dit vorm te geven zijn er inmiddels twee bijeenkomsten van de regioportefeuillehouders geweest en zijn de colleges één keer bij elkaar gekomen. Het is duidelijk geworden dat alle gemeenten de inhoud voorop stellen en vanuit de inhoud naar de structuur willen kijken. De Voorschotense inzet is daarbij 'Leidse regio tenzij'. Wij vinden het van belang dat in die samenwerking de nodige resultaten worden geboekt en daarnaast op termijn wordt toegewerkt naar een vereenvoudiging van het regionaal bestuur.

Om de raden te informeren wordt er een informatiebrief gestuurd met hierin de stand van zaken van het proces.

Begeleiding proces

Gezien het belang en complexiteit van dit proces willen we een klankbordgroep vanuit de raad én een klankbordgroep vanuit de samenleving in het leven roepen. In de ontwikkelfase (tot en met het besluit in juni) zullen deze groepen met enige regelmaat bij elkaar komen om van gedachten te wisselen over de inhoud en het proces. Op deze manier kan de besluitvormingsfase die in juni plaatsvindt goed worden voorbereid.

Klankbordgroep raad

Deze klankbordgroep bestaat uit raads- en/of commissieleden. De klankbordgroep wordt meegenomen in het proces en tussentijdse resultaten worden getoetst. De globale planning van de bijeenkomsten van de klankbordgroep zijn in de stappen bij weg 1 weergegeven. Met deze klankbordgroep worden afspraken gemaakt over hoe zij de relatie zien tussen hen en de klankbordgroep uit de samenleving.

Klankbordgroep samenleving

Om het proces niet geïsoleerd van de samenleving plaats te laten vinden, gevoed te worden met goede ideeën, en scherp te worden gehouden, wordt deze klankbordgroep in het leven geroepen. Na de informatiebijeenkomst van 20 november kunnen inwoners zich aanmelden voor de klankbordgroep.

Financiën

Voor het traject zijn nog geen financiële middelen beschikbaar. Bij de provincie is een subsidieverzoek ingediend om een gedeelte van de kosten te kunnen dekken. Daarnaast is extra capaciteit nodig voor het zorgvuldig doorlopen van het proces.

Samenhang met andere onderwerpen

Het vormgeven van de keuze voor de Leidse regio is een portefeuille en afdeling overstijgend traject. Dit maakt het complex om alles op elkaar af te stemmen en in samenhang te behandelen. Er zijn verschillende onderwerpen die de komende tijd spelen waarbij de regiokeuze ook van belang is. Bijvoorbeeld:

- aangaan nieuwe inkoopcontracten en verlengen van GR Inkoopbureau H10.
- ontwikkelingen met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet. De invoering van de Omgevingswet heeft ook invloed op waar bepaalde taken worden belegd (bijv. omgevingsdienst).
- ontwikkelingen binnen Voorschoten op het gebied van het ruimtelijk domein, met name de thema's die ook zijn benoemd in de Toekomstvisie Leidse regio.